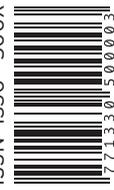

HRVATSKI VOJNIK

PRINTED IN CROATIA

0 2 5 1 0

ISSN 1330 - 500X

9 17713301500003

EUR 2,10 / CAD 3,00 / AUD 3,30 / USA 2,00 / CHF 3,50 / SLO EUR 1,80 / SEK 17,00 / NOK 17,00 / DKK 15,50 / GBP 1,30

KONFERENCIJA ZAPOVJEDNIKA KOPNENIH VOJSKI NATO-a

ISKAZ SAVEZNIČKE potpore i povjerenja Hrvatskoj

RAZGOVOR

general-pukovnik
Alfredo Cardona Torres

Visoko cijenim
borbene
sposobnosti i
profesionalizam
OSRH

SPECIJALNE POSTROJBE HAŠEMITSKE KRALJEVINE JORDAN

MEĐUNARODNA SURADNJA
FRANCUSKI I HRVATSKI
PROTUMINSKI RONIOCI
ZAJEDNO U JADRANU

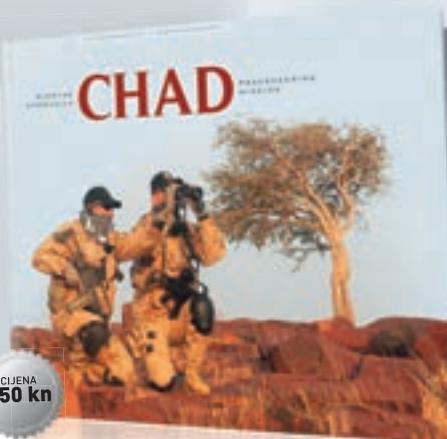
HIBRIDNE PRIJETNJE

VOJNA TEHNIKA / MORH / OSRH / MAGAZIN

PRODAJNI KATALOG

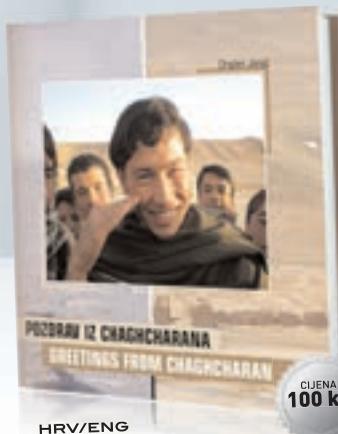
HRVATSKIH VOJNIH GLASILA

Fotomonografija "Mirovna misija Chad" izdavački je projekt kojim je trajno zabilježena uloga OSRH u Čadu i Srednjoafričkoj Republici. Uz osnovne podatke koje treba znati o Čadu i Srednjoafričkoj Republici, uspostavi misije te hrvatskom sudjelovanju u njoj, knjiga je bogato ilustrirana reprezentativnim fotografijama.

CIJENA
150 kn

HRV/ENG

HRV/ENG

CIJENA
100 kn

Autor je po povratku iz misije ISAF svoje zapise ujedinió u knjigu u kojoj je riječima sažet njegov višemjesečni boravak u Afganistanu. Osim što "otkriva" Afganistan i ono što ondje rade naši vojnici, knjiga je puna korisnih podataka koji mogu poslužiti onima koji će se tek uputiti u misiju...

Fotomonografija je nastala nakon posjeta hrvatskih novinara našim vojnicima u misiji u listopadu 2008. godine. Fotografije prati i prigodan tekst o uspostavi misije, kronologiji hrvatskog sudjelovanja te svim postrojbama OSRH koje sudjeluju u misiji s opisom zadaća na terenu.

HRV/ENG

CIJENA
150 kn

U rujnu 2009. godine Hrvatska je obilježila desetu godišnjicu prvog upućivanja hrvatskih vojnika u neku od mirovnih misija, a tijekom ovih deset godina sudjelovali smo u ukupno dvadeset mirovnih misija. U knjizi je dan kratki presjek uspostave misije i hrvatskog sudjelovanja u svakoj od njih, ilustriran prigodnim fotografijama nastalim tijekom boravka naših vojnika u misiji.

CIJENA
100 kn

HRV/ENG

NAVEDENA IZDANJA MOGU SE KUPITI U VEĆIM KANTINAMA, "PLETER-USLUGE d.o.o.", U MORH-u I OSRH-u
INFORMACIJE NA TEL.: 01 37 86 348 WWW.HRVATSKI-VOJNIK.HR

4

Iskaz savezničke potpore i povjerenja Hrvatskoj

Konferencija zapovjednika kopnenih vojski NATO-a može se smatrati iskazom savezničke potpore i povjerenja Hrvatskoj kao novoj članici Saveza, zaključak je predsjednika RH i vrhovnog zapovjednika OSRH Ive Josipovića u govoru na otvaranju Konferencije

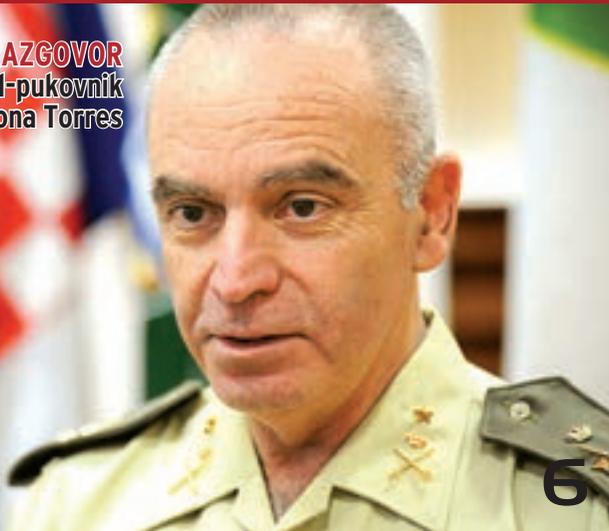

16

FRANCUSKI I HRVATSKI PROTUMINSKI RONIOCI ZAJEDNO U JADRANU

RAZGOVOR

general-pukovnik
Alfredo Cardona Torres

6

Visoko cijenim borbene sposobnosti i profesionalizam OSRH

Visoko cijenim borbene sposobnosti i profesionalizam hrvatskih Oružanih snaga, kao i njihove izvanredne organizacijske sposobnosti zbog kojih je integracija OSRH u Savez bila uzorna

Naslovnicu snimio Davor KIRIN

MORH I OSRH

- 8 **NATO-ova MULTINACIONALNA BOJNA VP-a**
Završne pripreme za vježbu Black Bear
- 9 **HRVATSKO VOJNO UČILIŠTE**
Tečaj CREVAL
- 10 **TOPNIČKO-RAKETNA BOJNA GOMBR**
Bojno gađanje samovoznim haubicama
- 12 **HRVCON KFOR**
Pohvale za sudjelovanje u misiji
- 14 **HRVATSKO VOJNO UČILIŠTE**
Najbolji polaznici svih razina vojne izobrazbe
- 18 **NOVOSTI IZ OSRH-a**
Posjet slovenskog izaslanstva 91. zb HRZ-a i PZO-a

VOJNA TEHNIKA

- 20 **NOVOSTI IZ VOJNE TEHNIKE**
- 24 **VOJSKE SVIJETA**
Specijalne postrojbe Hašemitske Kraljevine Jordan
- 28 **IZAZOVI SIGURNOSTI**
Hibridne prijetnje

MAGAZIN

- 30 **PODLISTAK**
Francuska Indokina 1946.-1954. (I. dio)
- 32 **DOMOVINSKI RAT**
Naoružavanje Srba u Hrvatskoj (I. dio)
- 33 **DUHOVNOST**
Pođi za mnom
- 35 **IZ ZBIRKI VOJNOG MUZEJA**
Hrvatsko inženjerijsko antiterorističko vozilo (HIAV)

Domagoj VLAHOVIĆ, snimio Josip KOPI

Konferencija zapovjednika kopnenih vojski NATO-a može se smatrati iskazom savezničke potpore i povjerenja Hrvatskoj kao novoj članici Saveza, zaključak je predsjednika RH i vrhovnog zapovjednika OSRH Ive Josipovića u govoru na otvaranju Konferencije

Hrvatska kopnena vojska je od 15. do 17. lipnja bila domaćin redovite godišnje Konferencije zapovjednika kopnenih vojski NATO-a na kojoj su sudjelovali najviši časnici kopnenih snaga zemalja članica NATO saveza, predstavnici NATO-a, MORH-a i OSRH te HKoV-a, a koja je održana u zagrebačkom hotelu Antunović.

Konferencija zapovjednika kopnenih vojski NATO-a može se smatrati iskazom savezničke potpore i povjerenja Hrvatskoj kao novoj članici Saveza, zaključak je predsjednika RH i vrhovnog zapovjednika OSRH Ive Josipovića u govoru na otvaranju Konferencije.

Organizator Konferencije bilo je Savezničko zapovjedništvo snaga Madrid, a domaćinstvo je povjereno Zapovjedništvu Hrvatske kopnene vojske, na čelu s general-pukovnikom Mladenom Kruljcem. Inicijalno, konferencije ove razine nekad su održavane u nekom od regionalnih zapovjedništava Saveza, dok su posljednjih godina domaćini države punopravne članice NATO-a. Prethodna je konferencija 2009. održana u Kanadi. Konferencija je dokaz da NATO visoko cijeni ukupne reformske uspjehe koji su postignuti na hrvatskom integracijskom putu, kažu u HKoV-u.

Skup nije bio ograničen samo na zapovjednike kopnenih vojski članica NATO-a. Osim

Iskaz savezničke potpore

predstavnik 24 zemlje članice Saveza (nazoč- ni su bili svi osim Bugarske, Estonije, Islanda i Luksemburga), tu su bili i izaslanici zemalja Partnerstva za mir (Armenija, Austrija, Azerbejdžan, Bjelorusija, Bosna i Hercegovina, Gruzija, Moldavija, Švicarska, Ukrajina, Uzbekistan), te Izraela, koji participira u Mediteranskom dijalogu, kao i Ujedinjenih Arapskih Emirata, potpisnika Istanbulske inicijative.

Teme koje su izlagane i o kojima se raspravljalo na Konferenciji oslikali su svu složenost današnjih sigurnosnih i obrambenih politika. Teme su bile sljedeće: Uloga NATO-a u 21. stoljeću, Nova zapovjedna struktura NATO-a/ NATO u transformaciji, NATO-ova operacija u Afganistanu, Centri izvrsnosti: uloga, zadaće i mogućnost pružanja potpore partnerskim zemljama, te Budućnost vojne suradnje: naučene lekcije, ograničenja i izazovi. Jedna je tema bila posvećena i našoj zemlji: Republika Hrvatska, od kandidata do punopravnog člana NATO-a; naučene lekcije i iskustva tijekom procesa.

Za izlaganja vezana uz svaku temu izabrani su cijenjeni predavači. Govorili su izaslanik glavnog tajnika NATO-a veleposlanik Jiri Šedivi, izaslanik zapovjednika ACT-a admiral u mirovini Jorgen Berggrav, britanski general-pukovnik Nick Parker, zamjenik zapovjednika ISAF-a, dekan zagrebačkog Fakulteta političkih

Nakon završetka Konferencije, generali Torres i Kruljac dali su izjave za medije. Prema riječima španjolskog gosta, veliki posao za vojne zapovjednike tek dolazi, stoga se na Konferenciji nisu donosili neki novi zaključci. "Tek smo na početku nove reorganizacije NATO-a. Trebamo pričekati odobrenje Novog strateškog koncepta i potom će biti mnogo posla u prilagodbi njemu", naglasio je Torres. Govoreći o hrvatskim kolegama, istaknuo je da, kao zapovjednik Savezničkog zapovjedništva snaga Madrid, vrlo pozorno promatra integraciju OSRH u NATO te smatra da Hrvati rade vrlo dobro i profesionalno svoj posao. Organizacija Konferencije bila je zahtjevan i veliki ispit za OSRH i HKoV, posebice što je riječ o dosad najvećem skupu ovakvog tipa, smatra general Kruljac. Ocjene svih sudionika su pozitivne, nije bilo nikakvih problema, sa zadovoljstvom je istaknuo zapovjednik HKoV-a

znanosti Vlatko Cvrtila, brigadir Santiago San Antonio iz Združenog stožera OS Španjolske, te njemački brigadni general Gerhard Schulz, načelnik Odjela vojne suradnje Združenog zapovjedništva Napulj.

U uvodnu govoru predsjednik Josipović je istaknuo da je iznimno ponosan učincima, profesionalnim radom i ugledom OSRH. Nastale i razvijane u specifičnim uvjetima, OSRH su danas suvremena vojska, organizirana i strukturirana u skladu s potrebama i mogućnostima države i društva te u skladu s međunarodno prihvaćenim obvezama. Dotaknuvši se sudjelovanja naših vojnika u mirovnim misijama, s naglaskom na situaciju u Afganistanu, Predsjednik je zaključio: "Sagledavam ulogu, mjesto i zadaće oružanih snaga u XXI. stoljeću kao bitnog čimbenika u stvaranju uvjeta za nesmetan gospodarski, društveni, kulturni i svaki drugi razvoj naših društava i država."

Tijekom dijela Konferencije otvorenog za medije, zanimljiva je bila izjava zapovjednika Savezničkog zapovjedništva snaga Madrid španjolskog general-pukovnika Alfreda Cardona Torresa, koji je istaknuo da se kvaliteta hrvatskog udjela u NATO-u ogleda i u izvanrednoj organizaciji ovog događaja. Komplimentima se pridružio i zapovjednik Savezničkog zapovjedništva Heidelberg američki general-pukovnik John W. Morgan III, koji smatra da Konferencija, te hrvatska potpora i pomoć itekako pomažu čvršćem savezništvu. ■

U sklopu Konferencije predstavljani su i proizvodi hrvatske vojne industrije

i povjerenja HRVATSKOJ

Domagoj VLAHOVIĆ, snimio Josip KOPI

Visoko cijenim borbene sposobnosti i profesionalizam hrvatskih Oružanih snaga, kao i njihove izvanredne organizacijske sposobnosti zbog kojih je integracija OSRH u Savez bila uzorna

general-pukovnik
Alfredo Cardona Torres

Tijekom održavanja redovite godišnje Konferencije zapovjednika kopnenih vojski NATO-a, kojoj je domaćin bilo Zapovjedništvo Hrvatske kopnene vojske, iskoristili smo prigodu za razgovor sa zapovjednikom Savezničkog zapovjedništva snaga Madrid, španjolskim general-pukovnikom Alfredom Cardonom Torresom. General Torres se uz pohvale za organizaciju Konferencije osvrnuo i na promjene koje predstoje Zapovjedništvu u Madridu.

U tijeku je novi preustroj Zapovjedništva u Madridu. Možete li nam više reći o procesima koji se trenutačno provode?

U ovom je trenutku u tijeku proces preustroja Zapovjedništva kopnene komponente (Land Component Command – LCC) u Savezničko zapovjedništvo snaga (Force Command – FC). Taj je proces već u naprednoj fazi. Govoreći u brojkama, rekao bih da smo obavili 70% posla. Uvjeren sam da ćemo do kraja 2010. go-

dine biti u potpunosti operativno spremni te raditi punim kapacitetom.

Ovaj, zapravo proces prilagodbe, u osnovi je napredovanje iz tipične strukture Zapovjedništva kopnene komponente (LCC), koja se sastoji od uobičajenih službi i odsjeka G1-G9, u dva Elementa združenog stožera spremna za borbeno razmještanje (Deployable Joint Staff Element – DJSE). Ti Elementi stalno održavaju stupanj visoke spremnosti za razmještanje u kratkom vremenu, kada to zapovjedi Savezničko zapovjedništvo združenih snaga. Svaki Element združenog stožera spremnog za borbeno razmještanje (DJSE) sadrži Združenu skupinu za logističku potporu (Joint Logistic Support Group – JLSG) te je odgovoran za provođenje logističkih aktivnosti na operativnoj razini. Trenutačno imamo jednu potpuno operativnu Združenu skupinu za logističku potporu (JLSG), razmještena na Kosovu, koja postiže vrlo dobre rezultate. Potkraj ove godine, dru-

ga potpuno operativna Združena skupina za logističku potporu bit će spremna te ćemo tako postići 100% naših operativnih kapaciteta u novoj strukturi.

Glavni zahtjev koji se stavlja pred Zapovjedništvo jest mobilnost stožera i postrojbi. Hoće li vam u organizaciji pomoći vaše iskustvo iz specijalnih postrojbi?

Koncept mobilnosti u specijalnim postrojbama je potpuno drukčiji od onog koji se rabi za Zapovjedništvo spremno za borbeno razmještanje. U slučaju specijalnih postrojbi uglavnom govorimo o slanju manjeg broja visokokvalificiranih vojnika u neprijateljsko područje dok je u drugom slučaju riječ o razmještanju svih potrebnih ljudskih, materijalnih i komunikacijsko-informacijskih sustava za vođenje velikih postrojbi različitih vojski koji se ujedno bave i civilnim stanovništvom.

No, mogu vam reći da će mi iskustvo stečeno u specijalnim postrojbama pomoći da ostanem otvoren za različite

Visoko cijenim borbene sposob

opcije te budem u mogućnosti pronaći brzo rješenje za bilo kakav incident koji bi se mogao pojaviti.

Španjolska, poznata najviše po mornarici, sada stavlja kopnene snage u prvi plan. Je li to samo dojam ili se težište sada više usmjerava na snage na kopnu?

Iskreno vjerujem da je dosad glavninu operacija u inozemstvu obavljala kopnena vojska. Stalno je razmješten ekvivalent od otprilike tri bojne, uz dodatak drugih, manjih postrojbi.

Kad je riječ o mornarici, koja je na vrlo visokoj razini i ima prvorazredne brodove i visokokvalificirano osoblje, ona već neko vrijeme igra istaknutu ulogu, koja u zadnje vrijeme još više dobiva na važnosti sudjelovanjem u operacijama protiv pirata.

Je li se definicija kopnene vojske, kao najvažnije i najbrojnije grane vojske, u modernom ratovanju današnjice promijenila?

Čvrsto vjerujem u združena djelovanja i uvjeren sam da bi većina vojnih djelovanja trebala biti upravo takva. Djelovanja mornarice i zračnih snaga su gotovo uvijek potrebna, no istodobno vjerujem da u modernom ratovanju većinu posla obavljaju kopnene snage.

Nadalje, u borbi protiv pobunjenika mi moramo zauzeti teren, gradove i linije komunikacije da bismo dobili bitku, no isto tako moramo pridobiti srca i umove lokalnog stanovništva. Ove su dvije stvari moguće jedino uz sudjelovanje kopnenih snaga.

Koliko iskustva s Konferencije, poput zagrebačke, mogu pomoći u reformiranju NATO-ovih snaga a time i još učinkovitijem funkcioniranju vašeg Zapovjedništva?

Razmjena mišljenja i iskustava na toj razini uvijek je iznimno korisna zbog izvanrednih kvalifikacija sudionika takvih konferencija. One nam u osnovi pomažu u zauzimanju zajedničkih stavova i iako na ovoj konferenciji nije

predviđeno donošenje određenih odluka, siguran sam da će ovi razgovori biti od velike pomoći u osuvremenjavanju novih planova restrukturiranja. Ti će razgovori također poslužiti kao prilika za izražavanje naših mišljenja. Ne smijemo zaboraviti kako je restrukturiranje za sada još uvijek u vrlo ranoj fazi, pa su stoga mišljenja iznesena na Konferenciji od velike važnosti.

Koliko ste upoznati s OSRH, posebice s HKoV-om?

Poznajem OSRH od 1992. godine kada sam bio član misije Unprofor, a dodatno sam ih upoznao i poslije kao

Hrvati su od svog proglašenja neovisnosti pokazali otvoren i kooperativan stav prema međunarodnoj zajednici, a hrvatske Oružane snage su svojim doprinosom u različitim područjima sukoba posao obavljale izrazito profesionalno

član SFOR-a, godine 1995. Od tada sam pratio njihov razvoj i sada sam, sa svoje nove funkcije zapovjednika Savezničkog zapovjedništva Madrid, uspostavio još bolje kontakte. Visoko cijenim borbene sposobnosti i profesionalizam hrvatskih Oružanih snaga, kao i njihove izvanredne organizacijske sposobnosti zbog kojih je integracija OSRH u Savez bila uzorna.

Ima li neka posebnost koju biste željeli izdvojiti?

Ne, ali bih volio vidjeti hrvatske časnike i dočasnike u Savezničkom zapovjedništvu Madrid.

Pripadnici HKoV-a sudjeluju u neko-liko velikih međunarodnih mirovnih misija. Koliko ste upoznati s njihovim angažmanom u njima?

Hrvati su se od svog proglašenja neovisnosti pokazali otvoren i kooperativan stav prema međunarodnoj

zajednici, a hrvatske Oružane snage su svojim doprinosom u različitim područjima sukoba posao obavljale izrazito profesionalno.

U većini slučajeva Hrvatska je davala vojne promatrače koji su sudjelovali u misijama UN-a, primjerice u misiji tijekom indijsko-pakistanskog sukoba, na Golan-skoj visoravni i, odnedavno, na Haitiju. Uz to, treba istaknuti i velikodušan angažman hrvatskih snaga u operaciji ISAF u Afganistanu (325 pripadnika) i na Kosovu.

Bili ste u međunarodnim misijama u BiH, Kosovu i Iraku. Kakve dojmove nosite iz njih i što biste posebno istaknuli kad je u pitanju sudjelovanje u misijama?

Bez oklijevanja mogu istaknuti da je svaka mirovna misija drukčija od prethodne pa stoga nije dovoljno samo sustavom automatizma primijeniti naučene lekcije iz jedne misije u drugoj. Njih treba primijeniti nakon potrebnog procesa prilagodbe. Ako nismo sposobni prilagoditi stečena znanja u vrlo kratkom vremenu, počinut ćemo pogreške u planiranju i provedbi misija. To je jedna od posljedica prijetnji koje se mijenjaju velikom brzinom.

Štoviše, moramo svakodnevno biti sve svjesniji potrebe za uvjeravanjem lokalnog stanovništva kako se naši vojnici bore, pate i daju svoje živote da bi im pomogli. To moramo činiti djelima, a ne samo riječima.

Uz odgovornu dužnost koju obavljate ujedno ste i iskusan padobranac. Dopuštaju li vam obveze da i dalje održavate padobransku kondiciju?

Mogu ponosno reći da održavam duh i fizičku spremnost koje španjolski padobranci zahtijevaju. Tijekom moje vojničke karijere, padobranstvo i specijalne postrojbe ostavili su neizbrisiv trag te su u moj profesionalni život utkali svoj jedinstven stil. Sve to imalo je pozitivan utjecaj na stožerne i zapovjedne dužnosti koje sam obavljao i još uvijek ih obavljam. ■

Završne pripreme za vježbu BLACK BEAR

Na konferenciji su sudjelovali predstavnici zemalja iz sastava NATO-ove Multinacionalne bojne vojne policije – Češke, Slovačke, Poljske i Hrvatske, te su dogovoreni i usklađeni svi detalji vezani uz organizaciju i provedbu vježbe

Završna planska konferencija za međunarodnu vojnu vježbu Black Bear, koja se planira u Hrvatskoj u rujnu ove godine, održana je od 14. do 18. lipnja u vojarni "Kovčanje" u Malom Lošinjju. Na konferenciji su sudjelovali predstavnici zemalja iz sastava NATO-ove Multinacionalne bojne vojne policije – Češke, Slovačke, Poljske i Hrvatske. Kad su dogovoreni i usklađeni svi detalji vezani uz organizaciju i provedbu vježbe, čelnici vojnih policija spomenutih zemalja potpisali su Tehnički sporazum, temeljni dokument kojim se potvrđuje sve dogovoreno i omogućava provedba vježbe.

Naime, radi što bolje međusobne koordinacije u zemljama koje čine Multinacionalnu bojnu provode se zajednička uvježbavanja te se svake godine održava velika vježba Black Bear. Nakon Poljske i Češke, ovogodišnja se održava u Hrvatskoj. Vježba će se provesti na vojnom poligonu "Gašinci" od 13. do 22. rujna, i to u tri faze: nakon okupljanja svih sudionika slijedi izviđanje područja na kojem će se provoditi vježba te upoznavanje sa značajkama poligona, mjerama sigurnosti i zaštite, potom provedba vježbe i na kraju raščlamba, primopredaja dužnosti s hrvatskog na slovačkog direktora vježbe te odlazak sudionika. A već u kolovozu, u Splitu, na sastanku Skupine za nadzor i koordinaciju, posljednjem uoči ovogodišnje vježbe, iznijet će se planovi za idući Black Bear, koji će se održati u Slovačkoj 2011. godine. ■

Pukovnik Tihomir ZEBEC, Hrvatska

Sve što planiramo i provodimo u Multinacionalnoj bojni VP-a u skladu je s propisima i naputcima NATO-a, a cilj nam je svima isti – osposobiti se za zajedničko djelovanje u mirovnim misijama. Posebnost ovogodišnje vježbe je u tome što će se deklarirane sposobnosti Bojne prvi put ocjenjivati po CREVAL-u, za što su se na HVU-u osposobljavali i naši pripadnici, a potom će dogodine u Slovačkoj biti afirmacija te na kraju u Poljskoj i certifikacija tih sposobnosti. Da bi se mogao pratiti slijed, nastojimo organizirati da isti ljudi odlaze na vježbe nekoliko godina zaredom te sve aktivnosti planiramo dvije godine unaprijed, a dio ljudi otpočetak je uključen u projekt, što nam je i osiguralo kontinuiran napredak. Na prve dvije vježbe bio sam načelnik Stožera, a ove godine sam direktor vježbe, i to me dodatno obvezuje. Vjerujem da će se i ovogodišnji Black Bear pokazati kao dobar plod svih naših dosadašnjih aktivnosti, raščlamba i procjena te očekujem nastavak izvrsne suradnje s kolegama iz Češke, Slovačke i Poljske.

Brigadir Jerzy GÓRSKI, Poljska

Multinacionalna bojna VP-a prva je takva postrojba ustrojena u sklopu NATO-a, a posebna je upravo po tome što je čine četiri zemlje članice. Smatram da je to vrlo dobar projekt, što se pokazalo u dosadašnjim zajedničkim aktivnostima, te vjerujem da će se to pokazati i u budućnosti. Nakon prve zajedničke vježbe u Poljskoj, kao vodećoj zemlji projekta, te prošlogodišnje u Češkoj, Hrvatska se također pokazala izvrsnim domaćinom. Sve dosadašnje konferencije, kao i ova posljednja, izvrsno su pripremljene pa ne sumnam da će tako biti i na samoj vježbi. Dakako, moramo svi uložiti golemi napor kako bismo postigli što bolji učinak, a dosadašnja iskustva nam pomažu da svake godine budemo sve bolji.

Pukovnik Juraj MAZAN, Slovačka

Otkako smo počeli raditi na ovom projektu imamo vrlo dobru suradnju. To je veliki izazov za sve nas koji smo uključeni u Multinacionalnu bojnu. Težište je na vojnopolicijskim zadaćama, a uspješno razmjenjujemo i iskustva, napose ona stečena u mirovnim misijama. Konferencije poput ove pomažu nam da rješavamo probleme u hodu te što bolje uskladimo zajedničko djelovanje, a u ovih nekoliko dana doradili smo scenarij za vježbu koja će biti prikazana na Danu visokih uzvanika, kako bismo mogli pokazati sve svoje mogućnosti i prikazati se u najboljem svjetlu. Stoga očekujem da ćemo u rujnu napraviti dobar posao, a ovom prigodom bih želio pohvaliti hrvatsku organizaciju, kao i gostoprimstvo.

Pukovnik Roman GOTTFRIED, Češka

Od samog ustroja Multinacionalne bojne uključen sam u brojne aktivnosti, no moram priznati da nisam očekivao ovakav napredak u nekoliko godina. Zadovoljan sam dosadašnjim uspjehom, napose s obzirom na način suradnje i brzinu međusobne prilagodbe. Dosad sam bio načelnik Stožera u Zapovjedništvu vježbe, a ove godine sam zamjenik voditelja Evaluacijskog tima i bit ću zadužen za ocjenjivanje. Naravno, uvijek ima prostora za poboljšanje pa ćemo u tom pogledu nastojati vidjeti što i kako unaprijediti. Budući da djelujemo kao samostalna postrojba, bez sponzora i mentora, te međusobno komuniciramo na engleskom jeziku, koji nam je svima strani jezik, možemo doista biti zadovoljni dosadašnjim postignućima, a vjerujem da ćemo, kad prođemo ocjenjivanje po CREVAL-u, u sljedećih godinu-dvije biti spremni za zajedničko djelovanje u mirovnim misijama.

Namjena je tečaja osposobiti časnike za funkciju NATO-ovih ocjenjivača. To su ljudi o kojima ovisi ocjenjivanje sposobnosti nacionalnih postrojbi za sudjelovanje u operacijama Saveza, stoga je nastojanje da izvrsno poznaju sve potrebne standarde i postupke...

Tečaj CREVAL

Nakon odličnih iskustava s prošlogodišnjom hrvatskom organizacijom, Savezničko zapovjedništvo za operacije (ACO) je poslalo svoje stručnjake na Hrvatsko vojno učilište da od 14. do 18. lipnja provedu tečaj CREVAL. Riječ je o Tečaju za ocjenjivanje borbene spremnosti kopnenih snaga (CREVAL). Njegova je svrha osposobiti časnike za ocjenjivača borbene spremnosti kopnenih snaga NATO-a. To su ljudi koji ocjenjuju sposobnosti nacionalnih postrojbi za sudjelovanje u operacijama Saveza, stoga je nastojanje da izvrsno poznaju sve potrebne standarde i postupke.

CREVAL se inače provodi u NATO-ovoj školi u Oberammergau, no zbog nemogućnosti povećanja rotacija tečaja u NATO-ovoj školi te velikog zanimanja članica NATO-a i Partnerstva za mir, dodatna se rotacija provodi na HVU već drugu godinu. Instruktorima iz ACO-a i NATO-ove škole nužnu su potporu pružali djelatnici Uprave za operativne poslove i obuku GSOSRH pukovnici Mijo Kožić i Dean Kranjčec, koja je glavni nositelj primjene NATO-ova sustava borbene spremnosti u našu vojsku. Bitan je doprinos ustupanjem svojih kapaciteta dalo Hrvatsko vojno učilište, s kojim Škola u Oberammergau ima potpisan Sporazum o nastavnoj suradnji. Ove je

godine na tečaju bilo 50 polaznika iz 16 zemalja, od čega je osam pripadnika OSRH.

Domaćinstvo tečaja za OSRH je imalo dodatnu korist. Naime, istodobno se održavao i nacionalni tečaj za ocjenjivače. Na neki način, tečajevi su isprepleteni: trinaestorica hrvatskih polaznika su, osim svojih, slušali i predavanja s NATO-ova tečaja. Potreba za certificiranim ocjenjivačima u ocjenjivanju borbene spremnosti unutar OSRH je velika, ne samo zbog ocjenjivanja nego i zbog općenite potrebe za što bržom i kvalitetnijom primjenom novog sustava borbene spremnosti OSRH. Vrlo je vjerojatno da će CREVAL postati i redoviti godišnji događaj u Hrvatskoj. Naslućuje se to izjava organizatora. "Mislim da ovdje radimo odličan posao", rekao je direktor Tečaja, slovenski bojnik Edvin Ambrož iz NATO-ove škole, izrazivši zahvalnost OSRH-u za potporu. Njegov talijanski kolega po

činu Luca Recchioni, stručnjak za ocjenjivanje iz ACO-a, rekao je da je Tečaj dobro pripremljen te da osjeća zadovoljstvo zbog povećanog interesa i aktivnog sudjelovanja polaznika. "Hrvatska inicijativa za organizacijom pokazuje da ste jedna od najaktivnijih zemalja u aktivnostima vezanim uz NATO-ov program ocjenjivanja i primjene borbene spremnosti", zaključio je talijanski časnik Recchioni. ■

Sudionici nacionalnog tečaja za ocjenjivače

Leida PARLOV, snimio Davor KIRIN

BOJNO SAMOVOZNIM

Gađao je jedan vod Bitnice samovoznih haubica 122 mm, a cilj je bio obuka posluga za gađanje bojnim sredstvima i provjera stupnja njihove osposobljenosti za provođenje namjenskih paljbenih zadaća. Na gađanju je bilo i nekoliko mladih pripadnika Oružanih snaga koji će tek dobiti prvi časnički čin

Topničko-raketna bojna Gardijske oklopnomehanizirane brigade provela je 16. lipnja na vojnom poligonu "Eugen Kvaterenik" Slunj topničko bojno gađanje samovoznim haubicama 2S1 Gvozdika 122 mm. Provodilo se školsko gađanje bez taktičkih zamisli ili postavki neke situacije, i to trenutno fugasnim granatama. Gađao je jedan vod Bitnice samovoznih haubica 122 mm, a cilj je bio obuka posluga za gađanje bojnim sredstvima i provjera stupnja njihove osposobljenosti za provođenje namjenskih paljbenih zadaća.

Zapovjednik Bitnice samovoznih haubica natporučnik Siniša Ostrognaj, kaže da se kod ovakvog gađanja topnički dio sastoji od tri dijela; izvidnika koji u središte veze zaštićenom radiovezom s promatračnice daje podatke o ciljevima, računatelja i, dakako paljbenog dijela. "To je", nastavlja natporučnik Ostrognaj, "cijela jedna mašina i svi smo potrebni jedni drugima". Da bi gađanje bilo uspješno, svaka sastavnica mora dobro odraditi svoj posao.

Gađala su se četiri cilja, standardna topnička, na udaljenosti od 9000 m do 11000 m. Paljbeni je položaj bio na

području Močila, a podatke o ciljevima, njihovu položaju, udaljenosti posade su dobivale od izvidnika koji su bili na promatračnici na Popović Visu.

Inače, samovozne su haubice namijenjene praćenju oklopnih snaga. Zbog toga i jesu u sastavu GOMBR-a, jer služe za praćenje i davanje potpore tenkovima. Nakon korekturnog i nadzornog provedeno je skupno gađanje koje obuhvaća plotun i brzu paljbu. Dan prije provedeno je gađanje umetnutim ciljevima UC, koje je bilo svojevrsna priprema bojnom gađanju. Gađanju su nazočili zapovjednik Gardijske oklopnomehanizirane

GAĐANJE HAUBICAMA

brigade brigadni general Mladen Mikolčević i njegovi najbliži suradnici.

“Pogodci su bili izvrsni”, kazao je nakon provedenog gađanja general Mikolčević. Zadovoljan je, jer su u posadama gotovo svi bili mladi vojnici kojima je ovo bilo prvo bojno gađanje. “Stoga”, ističe general Mikolčević, “ostvareni rezultati imaju još veću težinu. “Na gađanju je bilo i nekoliko mladih pripadnika Oružanih snaga koji će tek dobiti prvi časnički čin. “Zainteresirani su, mnogo pitaju, sve ih zanima, a dio njih će, što nam je i želja”, ističe zapovjednik GOMBR-a, “ostati u ovoj postrojbi”. ■

Zapovjednik
GOMBR-a
general
Mikolčević
sa zapo-
vjednikom
Bitnice
samovoznih
haubica nat-
poručnikom
Ostrognajem

Bernard BARTOLUCI

Ako se prisjetimo, u srpnju prošle godine upućen je prvi kontingent, koji se sastojao od 20 ljudi i dva helikoptera Mi-171 Sh, no pripreme su počele mnogo prije, tako da po dolasku prvih pripadnika nije bilo velikih nepoznanica, ali to je ipak bilo prvo sudjelovanje Hrvatske vojske u mirovnoj misiji s vlastitim helikopterima. Trebalo je prije samog upućivanja uvježbati sve standardne postupke koji se očekuju u takvim misijama, što nije bio veliki problem jer se duži niz godina veći dio obuke u EVH provodi u skladu s NATO-ovim standardima.

Dosadašnje sudjelovanje HRVCON-a u misiji KFOR ocijenjeno je najvišim ocjenama ne samo od hrvatske strane nego i od svih zapovjednika Združenih snaga, a također i od svih država, sudionika misije KFOR koji su imali prilike izravno raditi s našim posadama helikoptera. Prvi kontingent postavio je odlične temelje, koje su

ostali kontingenti samo nadograđivali. Uspostavljeni su odlični odnosi na svim razinama, pa ako se neki problem i pojavi prilikom planiranja zadaća, rješava se u rekordnom vremenu, što je jedna od odlika HRVCON-a koju Zapovjedništvo KFOR-a priznaje.

HRVCON je smješten u američkom kampu naziva Camp Bondsteel u neposrednoj blizini grada Ferizaj/Uroševac, na jugu Kosova, blizu granice s Makedonijom. Sam kamp Bondsteel sjajno je organiziran, ima izgrađen odličan helidrom, ali namijenjen za američke helikoptere UH-60 Blackhawk, zbog čega je trebalo uskladiti neke procedure i zahtjeve, jer je helikopter Mi-171Sh veći i teži, a ruske proizvodnje, no ni to nije bio problem s našim domaćinima, Kopnenom vojskom Sjedinjenih Američkih Država.

Zbog naravi našeg angažmana, interakcija s lokalnim stanovništvom je minimalna, a i kad postoji nailazimo na simpatije. Već s prvim kontingentom ustalio se običaj da oni pripadnici

Uskoro se navršava prva godina sudjelovanja Hrvatske vojske u mirovnoj misiji KFOR na Kosovu, čiji je glavni nositelj Hrvatsko ratno zrakoplovstvo i protuzračna obrana, odnosno Eskadrila višenamjenskih helikoptera (EVH) - Lučko

POHVALE ZA SUDJE

HRVCON-a koji taj dan nemaju obveza, pođu na nedjeljnu misu u Janjevo a za blagdan Velike Gospe u svetište Letnica, gdje smo uvijek lijepo ugošćeni.

Naše obveze u ovoj misiji vezane su uz obavljanje zadaća helikopterom Mi-171Sh, koji s ugrađenom modernom navigacijskom opremom iziskuju za letenje u području operacija kratko vrijeme prilagodbe, koje se potvrđuje certifikacijskim letom, nakon čega je posada helikoptera spremna za izvršavanje svih zadaća koje se postave pred nju. Većina zadaća do sada se sastojala od prijevoza ljudi i tereta, te ostalih zadaća prema potrebama KFOR-a. Zbog odlično osposobljenih posada, zemaljskog osoblja i nacionalnog elementa potpore, u ovih godinu dana nije zabilježen nijedan incident, što se dijelom može zahvaliti i odličnoj potpori u letaćkim zadaćama i pri održavanju helikoptera koju pružaju naši domaćini u Kampu Bondsteel, kao i kontroli leta u području djelovanja. Također odlično surađujemo s meteorološkim službama, kako u Kampu Bondsteel, tako i u Glavnom zapovjedništvu misije, jer pravodobne i točne informacije o meteorološkim prilikama

imaju izuzetnu važnost u planiranju i provođenju naših zadaća, pogotovo zato što se Kosovo sastoji od nizinskog dijela i planinskih predjela, a oni mogu imati potpuno različite vremenske prilike.

Sada se na Kosovu nalazi četvrti kontingent Hrvatske vojske, koji je postao operativan početkom svibnja, a nastavlja i dalje obavljati zadaće kao i prethodni kontingenti s visokom razinom profesionalnosti, o čemu govori i nedavna pohvala Zapovjedništva KFOR-a za odlično obavljene zadaće potpore prevoženja pripadnika Vijeća Sjevernoatlantskog saveza prilikom njihova posjeta Kosovu i misiji KFOR. U toj zadaći sudjelovali smo s oba helikoptera, a o složenosti govori činjenica da je u jednom trenutku na helidromu Glavnog zapovjedništva, na vrlo ograničenom prostoru, za polijetanje bilo spremno osam helikoptera iz četiri različite zemlje.

Slobodno možemo reći da naš kontingent daje važan doprinos misiji KFOR, jer reorganizacija kroz koju prolazi misija iziskuje sve veću mobilnost snaga, a tu su helikopter i dobro uvježbana posada nezamjenjivi. ■

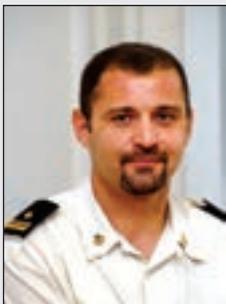
ELOVANJE U MISIJI

Da bismo dobili što bolji uvid u organizaciju izobrazbe, kvalitetu nastavnih planova i programa, ali i predavača i instruktora, za ocjenu smo pitali one koji su tijekom školovanja ostvarili najbolje rezultate

NAJBOLJI POLAZNICI svih razina vojne izobrazbe

U svim školama Hrvatskog vojnog učilišta ove školske godine izobrazbu je završilo ukupno 358 polaznika. Stranih polaznika iz nama susjednih zemalja Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Makedonije i Slovenije na izobrazbi je bilo 13. Da bismo dobili što bolji uvid u organizaciju izobrazbe, kvalitetu nastavnih planova i programa, ali i predavača i instruktora, za ocjenu smo pitali one koji su tijekom školovanja ostvarili najbolje rezultate. Iz njihovih izjava da se zaključiti da su zadovoljni organizacijom školovanja. Nastavne programe i planovima ocijenili su dobrima, a najvažnije da su dobivena znanja primjenjiva i korisna u njihovu daljnjem radu i razvoju dočasničke i časnicičke karijere. Napori koji se ulažu kako bi se pripadnicima Oružanih snaga pružila što bolja, sadržajnije i kvalitetnija izobrazba najbolje govore da izjave, koje se često mogu čuti s najviših razina, kako je čovjek, sposoban, obrazovan i stručan u oružanim snagama na prvom mjestu, imaju svoju potvrdu u

praksi. Svečani završetak izobrazbe polaznika svih škola HVU-a i ove će se godine održati u Zagrebu i na Dan državnosti 25. lipnja u Vukovaru. I ove su godine izabrani najbolji nastavnik i instruktor. Dobra je to praksa jer izobrazba nije jednosmjern proces. Potrebna je interakcija između polaznika i predavača. Za uspjeh je bitna kvaliteta s obje strane. Prema svemu sudeći Hrvatsko vojno učilište i ove je godine, u kojoj je recesija dodimula sve pore države i društva, uspjelo izvući maksimum iz svih resursa koji su im bili na raspolaganju. Na pojedinim razinama bilo je malo manje studijskih putovanja, ali to ni u čemu nije utjecalo na kvalitetu nastavnog procesa i konačni rezultat. Nakon svečanosti u Vukovaru, kratki predah, a potom nova školska godina - izazov za sve na Hrvatskom vojnom učilištu. Jer ma koliko god imali iskustva i znanja, svaka godina novi je izazov. Izobrazba nije rutina, a ljestvicu kvalitete stalno treba podizati. ■

Bojnik Zdravko BARBARIĆ, prof. filozofije i religijskih znanosti, nastavnik Vojne etike i religijske kulture, najbolji nastavnik HVU-a u šk. god. 2009./2010.

Ovo mi priznanje mnogo znači. Iznimna je čast biti prvi među jednakima, napose s obzirom na veliku kvalitetu mojih kolegica i kolega. Dakako, to me obvezuje da budem još bolji ili barem na istoj razini i ubuduće. Sportskim rječnikom rečeno, lakše je osvojiti prvo mjesto nego ga zadržati.

Predmet Vojna etika i religijska kultura na temelju odobrenja načelnika GSOSRH-a provodi se na svim razinama izobrazbe HVU-a. Polaznici pokazuju veliko zanimanje za sadržaj predmeta aktivno sudjelujući u nastavi. Vjerujem da je to dijelom zbog izvrsne suradnje koju kroz predavanja i nastavne posjete ostvarujemo s različitim religijskim zajednicama u RH, poput Mešihata Islamske zajednice, Židovske zajednice Bet Israel, Evangelističke crkve te Vojnog ordinarijata. Cilj nam je kroz sadržaj predmeta upotpuniti i oplemeniti moralnu svijest pripadnika MORH-a i OSRH-a te ih upoznati s vrijednostima, načelima i učenjima drugih religijskih zajednica s kojima će dolaziti u dodir. Ovom prigodom zahvaljujem svima koji su smatrali da to zaslužujem i svojim glasom tome pridonijeli.

Stožerni narednik Ćamil Hasanović, najbolji instruktor

Ova je školska godina iz više razloga bila posebna. Imali smo više polaznika, više je i naraštaja pojedinih tečajeva sudjelovali smo u izradi i izmjenama nastavnih pla-

nova i programa na svim razinama. Sve je to zahtijevalo od nas dodatni napor, dodatno zalaganje što smo mi – instruktori u DŠ OSRH odradili, ulažući mnogo truda, znoja i muke. Uza sve zadaće koje smo imali kao i ostali pripadnici OSRH, mogu reći da sam, kao i moje kolege instruktori, svoju dužnost maksimalno profesionalno obavio. Iste riječi često možemo čuti prilikom posjeta zapovjednika iz drugih grana i rodova OSRH, te nadzora koji dolaze u našu ustrojbenju cjelinu.

Istaknuo bih da ovo priznanje zaslužuje veliki broj instruktora – mojih kolega, koji savjesno i odgovorno obavljaju svoju dužnost u Dočasničkoj školi.

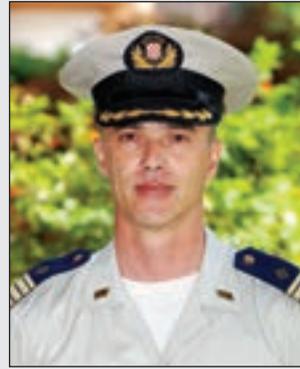

Stožerni narednik Damir Pavešić, 8. naraštaj Visoke dočasničke izobrazbe

Na ovoj razini izobrazbe dočasnici se osposobljavaju za najviše dočasničke dužnosti u OS - u. Mislim da ovako organizirana izobrazba to u potpunosti uspijeva. Naravno, uvijek ima prostora za nadogradnju i poboljšanje plana i programa. Izobrazba je živi

organizam, moraju se pratiti trendovi u svijetu i nadograđivati svake godine.

Stekao sam dosta novih znanja te nadogradio i osvežio postojeća. Vidio sam mnogo toga što inače ne bih mogao. Čuo mnogo toga iz prve ruke. U svakom slučaju, veoma sam zadovoljan. Kvaliteta ove škole je i činjenica što je pohađaju i polaznici iz stranih zemalja, pogotovo za razmjenu iskustava.

Kapetan fregate Damir Dojkić, 18. naraštaj Zapovjedno-stožerne škole "Blago Zadro"

Dojmovi sa školovanja su izrazito pozitivni. Biti najbolji polaznik u ovom naraštaju mnogo mi znači. Svi su bili odlični, odlučile su nijanse. Predavači i predavanja su za svaku pohvalu. Posebno modul

operatike. Suradnja sa svim polaznicima izobrazbe bila je odlična. Stečena znanja mogu se primijeniti na svim zapovjednim i stožernim dužnostima.

Ovom se prigodom zahvaljujem svom mentoru, kapetanu bojnog broda Predragu Stipanoviću koji mi je pružio svesrdnu pomoć u izradi diplomskog rada čija je tema bila mornarički ciljevi snaga, i zapovjedniku HRM-a kontraadmiralu Anti Urliću.

Narednik Damir Aržek, 22. naraštaj Napredne dočasničke izobrazbe

Tijekom izobrazbe uočio sam dobre i loše strane svog dosadašnjeg rada te ću ih stečenim znanjem i vještinama nastojati ispraviti i poboljšati. Nastavni plan i program podupire izobrazbu dočasnika, ali mislim da bi trebao sadržavati više praktične izobrazbe. Najviše me se u školi dojmilo znanje instruktora i voditelja koje je na visokoj razini, te njihov odnos prema nama polaznicima. Uvijek su bili spremni pomoći, pravi profesionalci i vojnici.

Razvodnik Dragutin Vrbek, 9. naraštaj Temeljne časničke izobrazbe

Kad se osvrnem na ovu godinu koju sam proveo na školovanju, mogu reći da sam zadovoljan. Kad sam saznao da sam najbolji polaznik, bilo mi je kao grom iz vedra neba. Ne postoji jedna škola koja vas može pripremiti za sve. Na ovu razinu izobrazbe gledam kao na bazu, i to dobru za daljnji profesionalni razvoj kroz praksu i rad u postrojbi. Bilo bi još bolje da je više terenske nastave. Nastavnici, od kojih većina ima iskustvo iz Domovinskog rata, znanja su nam prenijeli na najbolji način. Stvaranje prijateljstava, povezanosti, razvijanje međusobnog povjerenja, što je u našem poslu jako bitno, također je jedna od velikih dobiti školovanja.

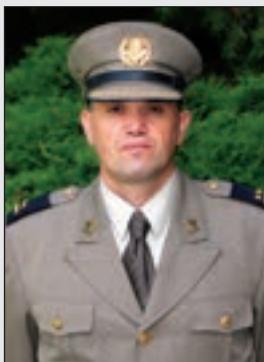

Skupnik Dejan Labrović, 37. naraštaj Temeljne dočasničke izobrazbe

Već prvog dana shvatili smo da ćemo trebati mnogo raditi ako želimo uspješno završiti školovanje. I na temeljnom i na specijalističkom dijelu

izobrazbe instruktori i predavači su nam vrlo stručno i kvalitetno prenijeli svoje znanje i vještine.

Ovaj uspjeh ne bih ostvario da nisam imao pomoć kolega iz HRM-a i drugih grana OS-a. Naraštaj je funkcionirao kao kolektiv, posebno kad se odrađivao praktični dio nastave. Uvjeren sam da će mi znanje i vještine stečene tijekom izobrazbe uvelike pomoći pri obavljanju svakodnevnih zadataka kao i u mom daljnjem profesionalnom razvoju.

Natporučnik Antonije Lanc, 9. naraštaj Napredne časničke izobrazbe

Proći prvi kroz cilj najbolji je osjećaj. U Oružanim snagama sam 19 godina i vjerujem da je iskustvo i znanje koje sam u tom vremenu stekao pridonijelo da ciljnu crtu presijechem prvi. Zahvaljujem svim profesorima. Bili su maksimalno susretljivi, stručni, profesionalni.

Uz nadogradnju postojećih i stjecanje novih znanja jedna od najveći dobiti školovanja jest upoznavanje novih ljudi i stjecanje novih prijateljstava.

Marija ALVIR, snimio Tomislav BRANDT

Šestorica protuminskih ronilaca, koji pripadaju skupini "Méditerranée", podijelili su svoja iskustva i vještine s pripadnicima Voda protuminskih ronilaca Hrvatske ratne mornarice

Protuminski roniloci hrvatskih i francuskih oružanih snaga ponovno su udružili snage sa svrhom jačanja suradnje i razmjene iskustava u sklopu protuminske obrane, a povod je bio posjet francuskog broda-baze za protuminske ronioce "Achéron" Splitu, gdje su boravili od 11. do 16. lipnja.

Šestorica protuminskih ronilaca, koji pripadaju skupini "Méditerranée", podijelili su svoja iskustva i vještine s pripadnicima Voda protuminskih ronilaca Hrvatske ratne mornarice te im ustupili svoja sredstva (kitove) za godišnje održavanje aparata za ronjenje DC-55. Budući da francuski protuminski roniloci imaju specifične postupke kako prići podvodnim minama, zajedno su s hrvatskim kolegama uvježbavali radnje sa svrhom njihova uklanjanja. To podrazumijeva prije svega identifikaciju, potom neutralizaciju te na kraju premještanje MES-a i improviziranih mina. Ovo je bio prvi posjet broda "Achéron" Hrvatskoj, a iz matične

luke Toulon doplovio je u trotjedni obilazak Jadranskog mora. Brodom, koji ima 23 člana posade, zapovijeda stožerni narednik Michael Dorange, a tijekom boravka u splitskoj luci Lora ugostio je predstavnike HRM-a. Tom prigodom zapovjednik Flotile HRM-a kapetan bojnog broda Marin Stošić upisao se u knjigu dojmova, u kojoj je prvi upisani čuveni Jacques Cousteau, a o dojmovima posjeta i zajedničkog uvježbavanja te o nastavku suradnje s francuskim kolegama razgovarali su kapetan fregate Dževad Kajan, zapovjednik Protuminskog divizijuna, i poručnik bojnog broda Damiir Poklepović, zapovjednik Voda protuminskih ronilaca. Ovim je posjetom nastavljena suradnja hrvatskih i francuskih protuminskih ronilaca, koja se odvija sa svrhom ostvarenja zadanog Cilja snaga, a već u srpnju očekuje se ponovni dolazak francuskog broda "Orion", što će biti još jedna prilika za međusobnu razmjenu znanja i vještina. ■

Francuski i hrvatski PROTUMINSKI

Francuski protuminski ronionci imaju specifične postupke kako prići podvodnim minama, te su zajedno s hrvatskim kolegama uvježbavali radnje sa svrhom njihova uklanjanja. To podrazumijeva prije svega identifikaciju, potom neutralizaciju te na kraju premještanje MES-a i improviziranih mina

FRANCUSKI RONIOCI zajedno u Jadranu

Posjet slovenskog izaslanstva 91. zb HRZ-a i PZO-a

Eskadrilu višenamjenskih helikoptera 91. zrakoplovne baze HRZ-a i PZO-a u vojarni "Lučko", posjetilo je 15. lipnja izaslanstvo eskadrile helikoptera Slovenskog ratnog zrakoplovstva, predvođeno pukovnikom Romanom Hrovatom.

Tijekom posjeta razmijenjena su iskustva dviju

država u misiji KFOR na Kosovu, a zapovjednik Eskadrile višenamjenskih helikoptera 91. zb HRZ-a i PZO-a pukovnik Michel Križanec upoznao je goste s aktivnostima i budućim planovima rada Eskadrile.

Pukovnik Roman Hrovat izrazio je zadovoljstvo dosadašnjom suradnjom te najavio nove projekte kao potvrdu nastavka višegodišnje uspješne suradnje helikopterskih eskadrila iz Slovenije i Hrvatske.

OJI

Intenzivne obučne aktivnosti u GOMBR-u

Znatan angažman pripadnika Gardijske oklopnomehanizirane brigade u sklopu protupoplavnog NOS (namjenski organizirane snage) nije utjecao na visok intenzitet planiranih obučnih aktivnosti u postrojbama brigade. Tako je od 7. do 11. lipnja na vojnom poligonu "Gašinci" provedeno nekoliko obučnih aktivnosti: Oklopna je bojna provela bojno gađanje iz POVRS-a, Satnija veze uvježbavala je postavljanje središta veze na zapovjednom mjestu, a izvidničke su postrojbe provele svoj tradicionalni izvidnički kamp.

Postrojbe su, prilikom provedbe aktivnosti na terenu, obišli zapovjednik GOMBR-a brigadni general Mladen Mikolčević, te načelnik stožera brigade pukovnik Antun Šaf.

OJI

Dočasnici NATO zemalja u posjetu vojarnama "Zemunik Donji" i "Knez Trpimir"

Polaznici Međunarodnog kampa dočasnika iz oružanih snaga zemalja članica NATO-a i Partnerstva za mir 15. lipnja posjetili su postrojbu 93. zrakoplovne baze HRZ-a i PZO-a u vojarnama "Zemunik Donji" i "Knez Trpimir" u Divuljama. Prigodnim im se govorom obratio prvi dočasnik HRZ-a i PZO-a časnički namjesnik Mario Mateljić koji je predstavio rad dočasničkog lanca potpore ove grane OSRH.

Uz razmjenu iskustava s dočasnici iz 93. zb polaznici su upoznati sa zadaćama postrojbe i tehnikom kojom lete hrvatski piloti. Polaznici su se također susreli i sa zrakoplovnim tehničarima u eskadrilama prvog stupnja i Zrakoplovno-tehničkoj bojni drugog stupnja održavanja tehnike, a u kojima većinom rade dočasnici.

OJI

Međunarodni susret udruga pričuvnih časnika u Puli

Na poziv HČZ-a Istarske županije, u uzvratni posjet Hrvatskoj doputovala su izaslanstva Udruge časnika iz Beča te Udruge mornaričkih časnika iz Austrije.

Tijekom boravka u Hrvatskoj austrijska su izaslanstva posjetila Zračnu bazu u Puli te više istarskih gradova. Zajedno s

gostima iz Slovenije te domaćinom brigadirom Ljubomirom Cerovcem, brodom Hrvatske ratne mornarice obišli su otok Vangu gdje su položili vijence za stradale mornare na mjestu potonuća austrougarskog bojnog broda "Viribus Unitis". Nakon povratka uslijedilo je svečano otvaranje desetog međunarodnog vojnog natjecanja, "Viribus Unitis" na kojem su sudjelovale ekipe iz Austrije, Slovenije, Italije te Hrvatske. Podjela nagrada najboljima priređena je na vojnom strelištu "Valdebek".

U večernjim satima u pulskom Domu hrvatskih branitelja održan je časnički bal kojem su nazočili kontraadmiral Ante Urlić, izaslanik Predsjednika RH, general-pukovnik Slavko Barić u ime GSOSRH, stožerni brigadir Rozario Rozga, predsjednik Zajednice udruga HČZ-a Republike Hrvatske i brojni gosti.

B. RUŽIĆ

Republika Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske
MIR UGLED POVIJERENJE broj 28. godina V. svibanj 2010.

Vijesti,
aktualnosti,
zanimljivosti
iz policijskog rada
čitajte na:

www.mup.hr

Ivan Jarnjak: Radite časno i odano svoj posao na dobrobit hrvatskih građana

*Sigurno u turističku sezonu
Smjernice MUP-a u odnosima s medijima
Hrvatski policajci ostali da pomognu Haićanima
Krim tehnika PU vukovarsko-srijemske*

ZAŠTITNE RUKAVICE ZA NAJTEŽE POSLOVE

Američka tvrtka MCR Safety predstavila je nove rukavice namijenjene osobama koje rade poslove s mnogo udaraca i vibracija koji mogu ozlijediti ruke. Dio rukavica koji pokriva dlan načinjen je primjenom nove tehnologije nazvane Zoombang. To je novi polimer koji je u normalnom stanju mekan i tekuć, a nakon udara i jakog vanjskog pritiska se stvrdne i pruža korisniku izvrsnu zaštitu dlana. Nakon udara vraća se u normalno mekano stanje. Rezultat je da u praksi nove rukavice kombiniraju mekoću i podatnost savitljivih rukavica, udobnih za nošenje. Kad se pojave uvjeti koji zahtijevaju zaštitu ruku, rukavice se automatski pretvaraju u krutu polimernu zaštitu i odvajaju krutom fizičkom zaprekom ruke od opasnih vanjskih mehaničkih utjecaja. Ključna sastavnica je STF (shear thickening fluid). Ustvari, riječ je o tvrdim česticama u tekućini koje se pod naglim utjecajem vanjske sile brzo zgusnu i postanu kruti materijal te pružaju znatno veću razinu zaštite od običnih mekih rukavica.

M. PETROVIĆ

Foto: Business Wire

PRVA RUSKA PODMORNICA UVEDENA U SLUŽBU NAKON 16 GODINA

Ratna mornarica Ruske Federacije uvela je 6. svibnja u aktivnu službu prvu dizelsko-električnu podmornicu klase Lada (Project 677), okončavši time 16 godina dugu stanku u nabavi konvencionalnih podmornica za vlastite potrebe.

Prva ruska konvencionalna podmornica četvrte generacije klase Lada nosi ime Sankt Petersburg. Dugačka je oko 67 metara i površinske istisnine 1765 tona, opremljena je sa šest torpednih cijevi i može nositi 18 torpeda. Zapadni izvori navode da može zaroniti do 250 metara, dok ruski izvori tvrde da može zaroniti 50 metara dublje. Koristeći se isključivo akumulatorima podmornica može preploviti do 650 Nm i pod morem ostati do 10 dana. Najveća joj je

podvodna brzina oko 20 čvorova. Projekt podmornice razvili su stručnjaci projektnog ureda Rubin, čija je izvozna inačica znana pod imenom Amur 1650. Posjeduje odlike kao što su unaprijeđeni tzv. antisonarni premaz za trup, povećani doplov pri krstarećoj brzini te suvremena protubrodsko i protupodmornička naoružanja, uključujući i raketni sustav Klub-S.

Gradnja podmornice započela je 1997. u brodogradilištu Admiralty u St. Peterburgu, dok se u različitim fazama gradnje nalaze podmornice Kronštad i Sevastopol. Ukupno je planirana gradnja osam podmornica u klasi a postupno će zamijeniti podmornice klase Kilo.

M. PTIĆ GRŽELJ

ŠPANJOLSKI VOJNIK BUDUĆNOSTI PRED DOVRŠETKOM

Program razvoja opreme za španjolskog vojnika budućnosti ComFut (Combatiente del Futuro) blizu je dovršetka. Tijekom ožujka, španjolska je podružnica EADS Defence & Security dostavila 36 kompleta opreme španjolskoj vojsci. Ta je oprema uporabljena za uvježbavanje 25 vojnika s Academia de Infantería. Oprema je testirana od 12. do 14. travnja na različitim terenima, od ravnica do planina. Procjena se nastavlja u Toledu, a trebala bi se

dovršiti do kraja svibnja. Projekt ComFut podijeljen je u sedam područja: oružje, izvori napajanja, preciznost paljbenog djelovanja, informacijska i komunikacijska oprema, zaštitna oprema, održivost te priprema za djelovanje. U izradi zaštitne opreme rabljena je najmodernija dostupna tehnologija i napredni materijali. Odora je od posebne tkanine koja ima reducirano IC zračenje i napredne prikrivne značajke.

M. PETROVIĆ

Foto: EADS

21

POLETIO PRVI F-35C LIGHTNING II

S piste u mornaričkoj zrakoplovnoj bazi u Fort Worthu, 7. lipnja na svoj prvi probni let poletio je pretprodukcijski primjerak višenamjenskog borbenog aviona pete generacije F-35C Lightning II. Riječ je o tzv. mornaričkoj inačici Lightninga II, koja će biti tehnološki najnapredniji borbeni avion koji je ikad imala Američka ratna mornarica (US Navy).

Za razliku od F-35A i F-35B, kojima će se uz Sjedinjene Američke Dr-

žave koristiti još osam drugih zemalja svijeta, F-35C će se nalaziti isključivo u floti US Navy, što je i utjecalo da bude zadnji na listi prioriteta razvoja. C inačica Lightninga II rađena je prema specifikacijama US Navy, odnosno bit će to njihov prvi palubni borbeni avion smanjenog radarskog odraza. Uporaba s nosača aviona podrazumijeva znatno otporniju strukturu, odnosno trup aviona da bi iz-

držao naprezanja tijekom polijetanja i slijetanja. Uz to, za C inačicu će biti znakovita znatno veća površina krila čime će se omogućiti znatno niže brzine aviona u prilazu za slijetanje na palubu, odnosno bit će omogućena znatno lakša upravljivost i stabilnost aviona na malim brzinama. Ulazak borbenih aviona F-35C Lightning II u inicijalnu operativnu uporabu očekuje se 2015. godine.

I. SKENDEROVIĆ

Foto: Lockheed Martin

PAKISTAN POKRENUO NABAVU KINESKIH PODMORNICA

Kineski se potpredsjednik Zheng De-jiang susreo s pakistanskim visokim vojnim i civilnim dužnosnicima početkom lipnja ove godine s ciljem razmatranja nabave barem tri podmornice kineskog dizajna. No niti jedna strana za sada ne navodi o kojoj vrsti podmornica se

razgovaralo niti se navode uvjeti akvizicije. S razvojem protupodmorničkih kapaciteta indijske mornarice, upravo moguća nabava dodatnih podmornica je od iznimne važnosti za pakistansku mornaricu. Iako Kina i Pakistan nikada nisu javno otkrili uvjete njihovih prošlih

financijsko-ekonomskih ugovora, vojni analitičari tvrde kako će Kina nastaviti odobravati dugoročne kredite uz koncesijske uvjete, omogućavajući pritom daljnju dobavu vojne opreme.

Trenutačno se u operativnoj službi pakistanske mornarice nalazi ukupno pet konvencionalnih podmornica: tri podmornice klase Khalid, izvornog imena Agosta 90B te dvije podmornice Agosta 70. Prema dostupnim informacijama, aktivne su također i tri tzv. džepne podmornice MG110.

M. PTIĆ GRŽELJ

ZAPOČINJE IZGRADNJA LEMV-a

Sredinom lipnja tvrtka Northrop Grumman sklopila je ugovor s američkim ministarstvom obrane na temelju kojega kreće u razvoj novog zračnog broda LEMV (Long-Endurance Multi-intelligence Vehicle), za potrebe Američkih oružanih snaga. Time je zaključen natječaj koji je u veljači ove godine pokrenut na zahtjev Američke vojske (US Army Space and Missile Defense Command), za izradu nove zračne platforme primarno za izviđanje iz zraka,

Foto: Northrop Grumman

uz mogućnost nošenja i komunikacijske opreme.

Na temelju ugovora vrijednog 517 milijuna američkih dolara Northrop Grumman je obavezan za dizajn, izradu i početak prvih letnih testiranja za tri LEMV

zračna broda, i to u roku od 18 mjeseci. Potom, Američka vojska kani nastaviti ispitna testiranja u Afganistanu, a cijeli bi razvojni projekt trebao biti okončan unutar pet godina. Izgradnjom zračnih brodova želi se zadovoljiti tri temeljna taktičko-tehnička zahtjeva, poput dugotrajnog boravka u zraku, razmjerno visokog vrhunca leta odnosno niskih troškova proizvodnje i operativne uporabe.

LEMV zračni brodovi, koji bi primarno bili besposadni susta-

vi, uz mogućnost nošenja ljudske posade, imali bi autonomiju boravka u zraku do tri tjedna, s maksimalnim vrhuncem leta do 7000 m, s mogućnošću nošenja ISR (Intelligence, Surveillance, Reconnaissance) senzorskog i komunikacijskog tereta do 1134 kg. Uz to, trebaju imati mogućnost nošenja sustava za napajanje električnom energijom snage do 16 kW, a trebali bi postizati maksimalnu brzinu 148 km/h.

I. SKENDEROVIĆ

GUBITAK ČETIRI SWORDFISHA

Američka ratna mornarica pretražuje vode ispred Hampton Roads u Norfolku, SAD, zbog gubitka četiriju besposadnih podvodnih plovila. Plovila su 8. lipnja rabljena tijekom operacije u Thimble Shoals Channel koju je izvodila jedinica Explosive Ordnance Disposal Mobile Unit (EODMU) 1 kada je prekinuta sva komunikacija s četiri od 13 plovila.

Besposadna podvodna plovila (Underwater Unmanned Vehicles - UUV) su identificirana kao Remote Environmental

Monitoring Units (REMUS) 100 Swordfish a osnovne su karakteristike duljina 1,6 m, promjer 0,2 m i teže oko 36 kg. Podvodna plovila rabe se za zadaće pretraživanja, klasifikacije i mapiranja u potpori vježbi Frontier Sentinel 2010. Svako je plovilo opremljeno transponderom i GPS-om no još nije uspostavljena veza s njima.

Operacije pretraživanja započela je uz uporabu malih plovila, timova stručnjaka smještenih na obali te zračnih sredstava međusobno koordiniranih radi pro-

nalaska plovila, a na temelju dostupnih meteoroloških i oceanografskih modela. Važno je napomenuti da spomenuta plovila nisu prijetnja ili opasnost za civilno društvo i okoliš.

M. PTIĆ GRŽELJ

PREDSTAVLJEN GROB G 120TP

Na jednom od najvećih i najvažnijih međunarodnih sajmova zrakoplovne tehnike ILA 2010, koji je od 8. do 13. lipnja održan u Berlinu, njemački proizvođač aviona tvrtka Grob Aircraft predstavio je svoj novi školski avion. Riječ je o znatno unaprijeđenoj inačici postojećeg aviona G 120, namijenjenog za selekciju i temeljnu obuku vojnih pilota. Nova naprednija inačica nosi oznaku G 120TP, koja uz selekcijsko letenje i temeljnu obuku, svojim novim odlikama pruža mogućnost izvođenja određenih elemenata koji

spadaju u naprednu obuku i letenje vojnih pilota.

Poboljšanja se prije svega odnose na poboljšani pogonski blok koji čini turboprop motor Rolls-Royce 250-B17F. Uz to, G 120TP je opremljen s Elbitovim sofisticiranim paketom avionike. Doista velika posebnost aviona G 120TP su dva izbaciva sjedala Martin Baker Mk.15B, zahvaljujući kojima G 120TP s maksimalnom težinom na polijetanju od 1400 kg postaje najmanji avion na svijetu opremljen izbacivim sjedalom. Sje-

dala Martin Baker Mk.15B teže svega 36 kg, odnosno ta sjedala su zahvaljujući uporabi kompozitnih materijala duplo lakša od dosad najlakšeg izbacivog sjedala koje proizvodi Martin Baker. Uz to, sjedala Martin Baker Mk.15B mogu se aktivirati na 0 m visine i pri brzini od 110 km/h. Cijena školskog aviona G 120TP je oko 3,5 milijuna američkih dolara, što je dvostruko više nego temeljna inačica aviona G 120 (1,3 milijuna američkih dolara).

I. SKENDEROVIĆ

Foto: Grob Aircraft

DRUGI RAZARAČ TYPE 45 UVEDEN U SLUŽBU

HMS Dauntless, drugi od šest razarača namijenjenih protuzračnoj obrani klase Daring (Type 45) svečanom je ceremonijom 3. lipnja službeno ušao u aktivni sastav britanske Kraljevske ratne mornarice a matična će mu luka, kao i ostalima, biti u Portsmouthu.

Glavne brodogradevne značajke razarača klase Daring jesu standardna istisnina 5800 tona, dok je puna 7200 t, uz duljinu preko svega 151 m, širinu 20 m i gaz 4,8 m. Omogućen je smještaj za 60 vojnika, a krmena paluba je dovoljno prostrana za helikoptere tipa

Merlin. Najveća je brzina 29 čvorova dok je doplov 7000 nautičkih milja pri brzini krstarenja 18 čvorova. Pogonski je sustav kombinirani paralelni s dizelskim motorima, plinskim turbinama i elektromotorima (CODLAG).

Temeljno brodsko naoružanje sastoji se od pramčanog topa Vickers Mk 8 kalibra 114 mm i dva topa DS30B Oerlikon kalibra 30 mm. Uz spomenuto naoružanje, razarači su opremljeni protuzračnim raketnim sustavom Principal Anti-Air Missile System (PA-AMS), koji rabi projektile Aster 15/30 iz okomitih lasera DCN Sylver A50 i s osam protubrodskih vođenih projektila Storm Shadow.

M. PTIĆ GRŽELJ

Pripremio Igor SPICIJARIĆ

Hašemitska Kraljevina Jordan odlikuje se, za bliskoistočna mjerila, malim, ali relativno dobro uvježbanim oružanim snagama. Sadašnji jordanski kralj, Abdulah II. i jordanski glavni stožer posebnu pozornost pridaju kvalitetnom razvoju specijalnih postrojbi

SPECIJALNE POSTROJBE HAŠEMITSKE KRALJEVINE JORDAN

Hašemitska Kraljevina Jordan smještena je u samom središtu Bliskog istoka. Ovo pustinjsko kraljevstvo, na čijem je čelu kralj Abdulah II., prostire se na 89 213 km², od čega tek 329 km² otpada na morsku površinu te ima malo više od 5,4 milijuna stanovnika. Susjedstvo Jordana čine Izrael, Sirija, Irak i Saudijska Arabija. S nevelikim izlazom na Crveno more u Akabskom zaljevu u duljini

od tek nešto više od 20-ak km Jordan je i pomorska država.

Oružane snage Hašemitske Kraljevine Jordan sastoje se od Jordanske arapske vojske, Kraljevskog ratnog zrakoplovstva i Kraljevske obalne straže. Zahvaljujući potpisanom mirovnom sporazumu s Izraelom, Jordan je uspio profesionalizirati svoje oružane snage i usredotočiti se na njihovu kvalitetniju obuku i opremanje.

Prema dostupnim podacima, današnji ustroj jordanskih oružanih snaga ima oko 88 000 vojnika. Osim regularnih vojnih postrojbi, još otprilike 25 000 ljudi uključeno je u Javne sigurnosne snage koje se primarno bave policijskim zadaćama. Civilna obrambena brigada u svom sastavu okuplja specijalizirano vatrogasno, spasilačko i medicinsko osoblje. Ratno zrakoplovstvo broji 12 500 pripadnika, dok su malobrojne snage Obalne straže usredotočene na pomorske patrole u teritorijalnim vodama Akabskog zaljeva.

Povijest razvoja jordanskih specijalnih postrojbi

Prvi počeci stvaranja jordanskih specijalnih postrojbi sežu u 1967. godinu kada je uz britansku organizacijsku, logističku pomoć osnovana 101. specijalna bojna koju čine tri specijalne satnije. Britanski instruktori su iz ustroja jordanske kopnene vojske izabrali određeni broj vojnika koji su prošli britanski komando tečaj prilagođen ondašnjim jordanskim prilikama i potrebama. Tri godine poslije, 1970. godine, osnovane su unutar 101. specijalne bojne, posebne sekcije za provedbu rendžerske i padobranske obuke. Te je godine prva jordanska specijalna postrojba imala svoje "borbene krštenje". Naime, prvo borbeno angažiranje jordanskih specijalaca bilo je protiv palestinskih radikalnih aktivista koji su vrlo ozbiljno djelovali na štetu temeljnih interesa jordanske kraljevine. Od osnivanja padobranskog tečaja pa do kraja 1971. godine, osposobljene su čak dvije padobranske bojne (41. i 81.) koje će biti ujedinje-

SOFEX 2008 - AT vježba
oslobađanja talaca iz
autobusa

ne pod zajedničkim zapovjedništvom novoustrojene brigade specijalnih snaga. Unutar nje ustrojen je poseban odjeljak za odabir kandidata i škola za specijalnu obuku pripadnika brigade. Razdoblje od sredine sedamdesetih pa sve do konca osamdesetih godina prošlog stoljeća odlikuje velika angažiranost jordanskih specijalnih snaga protiv različitih islamskih militantnih i terorističkih skupina, ali i različitih europskih terorističkih skupina, uglavnom marksističko-lenjinističke orijentacije. Takva situacija navela je 1978. jordansku vladu i tadašnjeg kralja Huseina na osnivanje Antiterorističke satnije unutar ustroja 101. specijalne bojne, u čijem je ustroju djelovala sve do 1992. godine. Postrojba je tada ojačana kadrovski i tehnički a zatim preustrojena u samostalnu 71. antiterorističku bojnu. Bojna je samostalno djelovala gotovo tri godine da bi 1995. zajedno s padobranskim bojnama iz sastava Brigade specijalnih snaga ustrojile Skupinu specijalnih snaga.

Godine 1993., tadašnji jordanski princ Abdulah II. (inače pilot helikoptera Black Hawk, licencirani padobranac i zaljubljenik SCUBA ronilaštva) postavljen je na mjesto zamjenika zapovjednika jordanskih specijalnih snaga. Otud se ubrzao i kvalitetno poboljšao proces selektiranja, obuke i opremanja specijalnih snaga. Taj proces se osobito intenzivirao od 1994. kada je Abdullah postao zapovjednik Specijalnih snaga što se vrlo brzo odrazilo vidljivim povećanjem spremnosti i obučenosti ali i usredotočenih na nadzor granica jordanskog kraljevstva i povećanim stupnjem unutrašnje državne sigurnosti.

Sredinom devedesetih, točnije 1996. godine kralj Husein zapovjedio je reorganizaciju i preustroj svih jordanskih specijalnih snaga i elitnih gardijskih brigada pod zajedničkim Zapovjedništvom za specijalne operacije JSOC (Jordan Special Operations Command). U trenutku osnivanja JSOC-a, u njegov ustrojbeni sastav ušle su novoustrojene 30. kraljevska padobranska brigada i 37. brigada specijalnih snaga. Nakon smrti kralja Huseina na prijestolje, ali i

poziciju vrhovnog zapovjednika jordanskih oružanih snaga dolazi njegov sin Abdulah II., što daje dodatni kvalitativni zamah ustrojbenom razvoju jordanskih OS, posebno specijalnih snaga. Na njegov zahtjev pod zapovjedništvo JSOC-a 2001. priključena je i 28. rendžerska brigada. Od 2005. godine, JSOC-u je priključena i Kraljevska zračno-transportna brigada.

Današnji ustroj JSOC-a

Trenutačno, pod združenim zapovjedništvom JSOC-a nalazi se osam specijalnih postrojbi iz svih triju grana jordanskih oružanih snaga:

Taktička vježba jordanskih specijalaca u KASOTC-u

- 37. specijalna brigada (u njezinom su sastavu 81., 91. i 101. specijalna bojna)
- 28. kraljevska rendžerska bojna; (1., 2. i 3. rendžerska bojna)
- 30. kraljevska padobranska brigada (nju čine 15., 16. i 20. zračno-desantna bojna)
- 81. rendžerska bojna (posebno namijenjena i trenirana za LRRP koja u svom sastavu ima 1., 2. i 3. satniju)
- 31. zračno-transportna topnička brigada (predstavlja zračno-mobilnu komponentu jordanskog topništva osposobljenu za brzi taktički razvoj na terenu helikopterima i zrakoplovima)
- 71. antiteroristička bojna (posebno obučena za AT zadaće)
- 91. zračno-desantna izvidnička bojna (zračno-mobilna postrojba namijenjena za strateško izviđanje)

- 101. kraljevska bojna specijalnih snaga (u svom ustroju ima tri borbene satnije i elemente logističke potpore, broj ima oko 500 pripadnika te je i namijenjen za izravne akcije, infiltraciju, diverzije itd.

Kraljevsko ratno zrakoplovstvo podupire JSOC sa zračno-transportnom brigadom u čijem su sastavu zrakoplovi i helikopteri. Jedna je eskadrila posebno opremljena i obučena za provedbu CSAR zadaća, odnosno zadaće borbene potrage i spašavanja (Combat Search And Rescue) oborenog zrakoplovnog osoblja i drugih pripadnika jordanskih oružanih snaga. Prema potrebi i prema planu koordinacije, ratno zrakoplovstvo

daje na raspolaganje JSOC-u posebno obučene timove specijalizirane za LRRP (Long Range Rescue Patrol), stručnjake za vezu i informatičke komunikacije te za lasersko obilježavanje uočenih i za napad odabranih ciljeva. Kraljevska Obalna straža podupire JSOC s jednom manjom postrojbom ronilaca i pomorskih sredstava namijenjenih za podvodno nekonvencionalno ratovanje.

Obuka specijalnih postrojbi

O obuci specijalnih postrojbi u arapskom svijetu se relativno malo zna. U tome ni Jordan nije bio neka posebna iznimka. Tek u posljednjih desetak ili nešto više godina, otkako se Jordan u većoj mjeri otvorio Zapadu, a posebno SAD-u, selekcijski i obučni sustav u jordanskim specijalnim snagama postao je znatno transparentniji.

U početnoj fazi ustrojavanja jordanskih specijalnih postrojbi, instruktori borbenih vještina i komando znanja dolazili su uglavnom iz redova umirovljenih časnika britanskog SAS-a, francuskog žandarmerijskog GIGN-a te američkih specijalnih postrojbi. U novije vrijeme određeni stupanj međunarodne vojne suradnje u tom dijelu, ostvaren je s talijanskim Col Moschinom i GIS-om. Orijentacija na zapadnu vojnu pomoć pri procesu odabira kandidata, njihovoj temeljnoj i specijalističkoj komando-obuci te njihova naknadna specijalizacija uvjetovala je da jordanske specijalne postrojbe vrlo brzo steknu ugled kao jedne od najboljih u arapskom svijetu.

Upravo iz tih razloga, određeni elementi jordanskih specijalnih postrojbi bili su ugradili u jordanske vojne kontingente koji su sudjelovali u mirovnim akcijama UN-a kao "plave kacige" u posljednjih petnaestak godina. Tako će ostati zabilježeno da je jordanska bojna bila angažirana na našem državnom teritoriju za vrijeme našeg Domovinskog rata. Isto tako, participirali su u snagama KFOR-a i SFOR-a u Bosni i Hercegovini (posebno je zanimljiva akcija evakuacije arapskih građana iz opkoljenog Sarajeva) te za vrijeme ratnog sukoba na Kosovu. Također, jedna bojna u kojoj su također bili uključeni pripadnici specijalnih postrojbi bila je angažirana u Sijera Leoneu. Slijedile su mirovne akcije u razgraničenju zaraćenih strana u Etiopiji i Eritreji. U posljednje vrijeme, jordanske su oružane snage (a s njima i elementi specijalnih snaga) angažirane na osiguranju fizičke sigurnosti poljskih bolnica koje je jordanska vlada otvorila na palestinskim područjima na Zapadnoj obali, Afganistanu i Iraku.

Ovdje odmah treba napomenuti jednu vrlo važnu činjenicu a odnosi se na dragovoljni status profesionalnih pripadnika jordanskih oružanih snaga. Zbog vrlo izraženog nacionalnog ponosa, ali i određenih povlastica koje uživaju pripadnici jordanskih OS, pa tako i pripadnici elitnih postrojbi,

jordanski glavni stožer do sada nije nikada imao problema s popunjavanjem specijalnih postrojbi. Pristup u nekoj od specijalnih postrojbi stvar je od najvećeg ponosa i ugleda za najveći dio časničkog i dočasničkog kadra, ali i mladih profesionalnih vojnika jordanskih oružanih snaga.

Najveći dio temeljne i specijalističke obuke jordanskih specijalnih postrojbi provodio se u organizaciji i pod nadzorom instruktora dosadašnje Škole "Princ Hashem" za obuku za specijalne operacije. Od početka 2009. godine, škola je promijenila naziv u King Abdullah Special Operation Training Centre

Vježba CSAR - borbene potrage i spašavanja

(KASOTC). Za prijam u sastav specijalnih snaga mogu se kandidirati isključivo profesionalni pripadnici jordanskih OS-a koji zadovolje na selektivnom psihofizičkom testiranju. Obuka u KASOTC-u organizirana je nizom slijednih i eliminacijskih tečajeva različitog trajanja:

- temeljni tečaj (trajanje osam tjedana
- metode, vještine, planiranje i provedba specijalnih operacija)
- nekonvencionalne metode ratovanja (trajanje 13 tjedana)
- borbilačke vještine (trajanje 24 tjedna
- tehnike samobrane i napada)
- tehnike temeljnih vještina (trajanje šest tjedana - tehnike uporabe različitog prirodnog okruženja i kretanja u njemu i povećanje fizičke spremnosti)

- zračni juriš (trajanje četiri tjedna - tehnike brzog napada uporabom helikopterskog transporta)
- eksplozivne i minske naprave (trajanje tri tjedna)
- specijalni selekcijski tečaj (trajanje pet tjedana - namijenjen je novim upravo promoviranim časnicima na Mutah vojnoj akademiji. Svi časnici jordanskih OS moraju završiti taj tečaj
- rendžerski tečaj (trajanje 10 tjedana - nastojanje je da to postane primarni psiho-fizički tečaj za sve pripadnike specijalnih snaga. Temelji se na izgradnji individualnih vještina i sposobnosti prilagodbe na različite stresne situacije)
- padobranski temeljni tečaj (trajanje četiri tjedna - provodi se poslije rendžerskog tečaja i obavezan je za sve pripadnike specijalnih snaga)
- rendžersko-podobranski instruktorski tečaj (trajanje šest tjedana)
- padobranski napredni tečaj (trajanje dva tjedna - isključivo za najiskusnije instruktore padobranstva)
- pakiranje i održavanje padobranskih sredstava (dva tjedna)
- planiranje i provedba zračnog i pomorskog desanta (trajanje tri tjedna)
- padobranske HALO/HAHO tehnike (šest tjedana - svaki polaznik na tečaju izvede najmanje 15 ovakvih skokova u dnevno-noćnim uvjetima i s doskokom na različitom terenu)
- orijentacija na terenu (četiri tjedna - orijentacija u svakom mogućem prirodnom okruženju i različitim vremenskim okolnostima)
- tečaj za sudjelovanje u mirovnim operacijama (trajanje tri tjedna) itd.

KASOTC - središte s međunarodnim ambicijama

Izgradnja King Abdullah Special Operation Training Centrea (KASOTC) započela je još 2006. godine. Središte je smješteno 20 km sjeveroistočno od jordanskog glavnog grada Ammana i prostire se na više od 500 hektara na brežuljkastom području Yajooza. Zamišljen je kao središte za temeljnu i specijalističku obuku svih specijalnih

postrojbi jordanskih oružanih snaga, ali i specijalnih vojnih i antiterorističkih snaga prijateljskih arapskih zemalja. Također, zamišljen i kao međunarodno središte za obuku specijalnih snaga svih onih prijateljskih zemalja (ponajprije iz mediteranskog i bliskoistočnog okruženja) koje iz bilo kojeg razloga (financijskog, tehničkog ili prirodnog) ne mogu uvježbavati svoje specijalne snage u nekim specifičnim uvjetima kao što je npr. pustinjsko nekonvencionalno ratovanje ili spašavanje talaca iz pravog zrakoplova pod realnim okolnostima.

U projektiranje i opremanje ovog središta i njegova kompleksa poligona svoj interes je pronašao i SAD koji je uložilo dio financijskih sredstava u to 100 milijuna dolara vrijedno obučno središte za specijalno ratovanje. Trenutačno, prema ocjenama mnogih svjetskih stručnjaka s tog područja, KASOTC predstavlja jedno od najboljih (ako ne i najbolje) svjetskih središta za obuku specijalnih postrojbi.

Na spomenutom području više od 500 hektara izgrađen je čitav niz specijaliziranih poligona i strelišta na kojima se pruža mogućnost uvježbavanja sljedećih aktivnosti:

- borbe u urbanom naselju
 - zaštite štićenih i VIP osoba,
 - provedbe ofenzivnih i defenzivnih akcija
 - uporabu tzv. killing housea (uvježbavanje bliske borbe u zatvorenom prostoru)
 - održavanje ciljničke preciznosti i uporabe različitih vrsta i tipova vatrenog oružja na automatiziranim strelištima
 - fitnes dvorane i vježbališta na zatvorenom i otvorenom za održavanje fizičke spremne
 - uvježbavanje snajperista na posebnom poligonu
 - uvježbavanje antiterorističkih zadaća na posebnom poligonu
 - uvježbavanje spašavanje talaca iz transportnih sredstava (automobila, autobusa, vlaka i zrakoplova) itd.
- Središte je koncipirano tako da se u njemu može smjestiti postrojba veličine bojne, odnosno udobni stambeni kapaciteti mogu prihvatiti istodobno do

650 ljudi. Specifičnost KASOTC-a je u tome što se u njemu istodobno može provoditi različita obuka čitave bojne specijalnih snaga, s time da se njezini pojedini manji dijelovi (satnije, vodovi, grupe ili čak i pojedinci) istodobno i koordinirano obučavaju na različitim radnim točkama. Učinkovitosti i sigurnosti zahtjevne obuke znatno će pridonijeti i izgradnja neke vrste nadzornog nadglednog tornja koji će se podignuti u samom središtu i iz kojeg će biti moguće vidjeti, nadzirati i koordinirati sve aktivnosti u KASOTC-u. Za sada se obuka iz uporabe protuoklopnih sredstava i pustinjska snajperska obuka provode na poligonu Al Zarqa (smještenom 40 km

predstavilo se čak 70 zemalja, odnosno 319 kompanija koje se bave proizvodnjom za to područje. Smotru je pohodilo čak 380 stranih izaslanstava, od čega su 101 državno i vojno izaslanstvo predvodili ministri obrane, načelnici glavnih stožera ili zapovjednici specijalnih snaga. Više od 12 000 posjetitelja razgledalo je izložke na 70 000 m² izložbenog prostora na otvorenom i 34 izložbena paviljona. Sastavni dio SOFEX-a bili su predstavljanje taktičkog djelovanja jordanskih specijalnih snaga kao i tehničke demonstracije specijalne opreme, naoružanja i vozila namijenjenih specijalnim snagama. Nastojanje je da SOFEX smotre postanu tradicionalno dvogodišnje okupljanje.

Postroj jordanskih specijalnih postrojbi na smotri SOFEX 2008

od Ammana). Obuka u provedbi specijalnih operacija u pomorskom okruženju provodi se u središtu Al Qabah. Posebno treba istaknuti činjenicu da je američki partner, ponajprije je riječ o USSOCOM-u (United States Special Operations Command), osim financijskim sredstvima, podupirao izgradnju i osposobljavanje KASOTC-a dostavom velikog broja simulatora, pripadajućeg softvera i obukom odgovarajućeg broja poslužitelja simulatora.

Nedvojbeno je da jordanski državni i vojni dužnosnici imaju velike ambicije s KASOTC središtem. Jedan od prvih koraka na tom polju bilo je organiziranje prve međunarodne izložbe naoružanja i opreme SOFEX od 10. do 13. svibnja 2008. posebno namijenjene specijalnim postrojbama. Na prvoj SOFEX smotri

Godine 1994. jordanske oružane snage napravile su jedan veliki i netipičan potez za ostatak arapsko-muslimanskog vojnog okruženja na Bliskom istoku. Naime, te godine je uz odobrenje i potporu tadašnjeg kralja Huseina osnovan Direktor za ženska prava jordanskih OS, koji je imao cilj zaštitu ženskih prava, uključujući i prava na sudjelovanje u nacionalnoj obrani, služenju u OS i razvoj njihovih punih vojnih sposobnosti i potencijala. Na čelu Direktorata je princeza Aisha Al-Husein, mlađa sestra današnjeg kralja Abdulaha II. Direktor za ženska prava već se izborio za mnoga prava kao što je porodiljni dopust, pravo na stan i uvjete profesionalnog razvoja jednake onima koji uživaju muški pripadnici jordanskih OS-a. ■

Hibridne prijetnje nastaju orkestracijom konvencionalnih i/ili nekonvencionalnih metoda i aktivnosti

HIBRIDNE PRIJETNJE

Hibridne prijetnje nisu novi problem. One predstavljaju sposobnost državnih ili nedržavnih aktera da rabeći konvencionalne i nekonvencionalne mjere unutar i izvan prostora borbenog djelovanja, utječu na protivnički proces donošenja odluka. Uključuje stapanje djelovanja konvencionalnim naoružanjem, oružjem za masovno uništenje, terorizma, cyber-napada i kriminala, sa zburadim i učinkovito provedenim informacijskim operacijama. Razlog zbog kojeg hibridne prijetnje danas izazivaju posebno zanimanje jest njihovo naglo narastanje, ubrzanje tempa djelovanja, složenost, različitost, šire povezivanje aktera poput terorista i kriminala, transnacionalnost njihovih veza i djelovanja. Opasnost od njih ubrzano narasta zbog lakoće međusobnog komuniciranja, dostupno-

sti međunarodnih resursa koji uključuju financiranje i pristup naoružanju.

Države će u neposrednoj budućnosti biti izložene političkom, ekonomskom, socijalnom i informacijskom djelovanju svojih protivnika čime će nastojati povećati učinkovitost drugih oblika nevojnog i vojnog djelovanja koje već provode. Novi protivnici nemaju lako prepoznatljivu zapovjednu strukturu ili gravitacijska središta koja se mogu vojno neutralizirati, te se zacijelo neće ograničavati odredbama međunarodnog prava i postavki međunarodne zajednice. Također se od njih neće moći očekivati sklonost pregovorima ni popuštanje pod prijetnjama. Globalni manjak resursa, ekstremne promjene klime, ekonomske migracije, energetska ranjivost, usporen rast populacije i ideološki ekstremizam,

pogodovat će jačanju i razvijanju hibridnih prijetnji.

Novi izazovi sigurnosti

Hibridne prijetnje su raznolike, prilagodljive i javljaju se najčešće u složenom urbanom okruženju. Raspad slabih, nefunkcionirajućih država stvorit će prostor za skrivanje brojnim ekstremistima različitih etničkih, kulturoloških ili vjerskih orijentacija. Svi bi oni trebali biti pravodobno prepoznati i s njima treba biti upoznat u cijelosti. Moguće je da će ih lokalno stanovništvo simpatizirati iako će na strateškoj razini to isto stanovništvo predstavljati gravitacijsko središte savezničkih snaga (kao što je situacija trenutačno u Afganistanu). Protivnici koji će provoditi hibridne prijetnje okupljat će protivnike svojega

protivnika zajedničkim ciljevima koji će biti složeni, ali prilagodljivi tijekom vremena. Operativno okruženje će biti šire od geografskih i nacionalnih granica i ući će u domenu cyber-prostora, financija, kriminala, lokalnih vlasti, sigurnosti i oružja za masovno uništenje. Prepoznavanje i održavanje unificiranog razumijevanja ovog okruženja bit će od iznimne važnosti ako im se želi učinkovito oduprijeti.

Državni i nedržavni protivnici koji imaju regionalni ili međunarodni pristup medijima, pokušat će putem njih narušiti ulogu i kredibilitet drugih. Bit će u stanju iskoristiti pravnu složenost situacije u kojoj se sukobi i kriminalne aktivnosti preklapaju i nadopunjavaju u ostvarenju svojih ciljeva i učinaka. Planirani udari na kredibilitet doći će s raznih strana i iz mnogih izvora, te će im se biti teško oduprijeti. Ubrzano tempo

kojim će protivnici provoditi informacijske operacije zahtjevat će sveobuhvatni i brzi odgovor.

Dostupnost visoke tehnologije

Nagla dostupnost specijalističke visoke tehnologije omogućit će protivnicima da razvijaju svoje sposobnosti u području širem od konvencionalnog prostora borbenog djelovanja. Sposobnost problematičnih država da sponzoriraju i opremaju surogatne organizacije (po međunarodnim financijskim kanalima i propusnim nacionalnim granicama) omogućit će i manjim akterima provedbu preciznih, a moguće i razarajućih, napada služeći se suvremenim tehnološkim sustavima. Ciljevi visoke vrijednosti (ključno osoblje, sustavi vođenja i zapovijedanja, računalne mreže, GPS stanice, frekvencije radiooperatera, ključne oružne platforme, socijalne i energetske infrastrukture) su sada u području djelovanja i nabave brojnih ekstremističkih snaga. Sofisticiranim djelovanjem svojih protivnika države i savezi su primorani razvijati skupe snage i ulagati u sve zahtjevniju zaštitu ključne infrastrukture. ■

(Tekst u cijelosti pročitajte na: www.hrvatski-vojniki.hr)

Hrvoje BARBERIĆ

Francuski pokušaj očuvanja kolonijalnog carstva u Indokini je, unatoč vremenskom diskontinuitetu vlasti tijekom japanske okupacije, doveo do osmogodišnjeg rata u kojem je Francuska poražena te je prisiljena napustiti svoj istočnoazijski posjed

FRANCUSKA INDOKINA

1946.-1954. (I. dio)

Pripadnici Legije stranaca ispituju sumnjivog Vijetnamca

Francuska je prve kolonije na indokineskom poluotoku osnovala potkraj XVIII. stoljeća, a trgovačka ekspanzija u regiji krenula je u drugoj polovici XIX. stoljeća. Kambodža je 1863. godine postala francuski protektorat, 1883. Anam (središnji Vijetnam), a 1885. je, nakon rata s Kinom, potpisan mir u Tientsinu, kojim je Francuska anektirala i Tonkin (sjeverni Vijetnam). Tonkin, Cochinchine

(južni Vijetnam), Kambodža i Anam su 1887. administrativno ujedinjeni u Francusku Indokinu pod upravom francuskog guvernera. Kolonijalno carstvo je obuhvaćalo 12 milijuna km², te je iza britanskog bilo drugo po veličini na svijetu. Francuske kolonije su, s različitim političkim statusom, bile Indokina, francuska Zapadna i Ekvatorijalna Afrika, Kamerun, Togo, Madagaskar,

Francuska Somalija, Alžir, Tunis i Maroko, zatim brojna otočja u Tihom oceanu i Karibima te manji posjedi na indijskom potkontinentu. Za razliku od istočnog dijela Indokine, koji je bio francuska zona interesa, zapadni dio poluotoka, Burma i Malajski poluotok tradicionalno su ostali područjem britanskog utjecaja, dok je Tajland (Sijam) uspio sačuvati suverenitet.

Indokinu je naseljavalo oko 23 milijuna ljudi, koncentriranih većinom na priobalnom području Vijetnama kao i 43 tisuće Europljana. Tridesetih godina XX. st. u Tonkinu i Anamu izbili su komunistički ustanci, koje je Pariz uspješno ugušio. Početkom II. svjetskog rata, u rujnu 1940. Indokinu je uz pristanak vichyjske Francuske okupirao Japan. Japanci su zadržali lokalnu administraciju lojalnu vladi u Vichyju s formalnim vladarom carem Bao Daiem, te mali kontingent francuskih vojnika, koji je potkraj rata interniran u logor.

Osnivanje Viet-minha

Uz američku pomoć je tijekom II. svjetskog rata na tlu Vijetnama organiziran pokret pod nazivom Viet-minh - Liga za nezavisnost Vijetnama, kojemu je na čelu bio Ho-Ši-Min. U početnoj fazi, politička platforma Viet-minha temeljila se na ideji nacionalnog oslobođenja od Japana, bez izražene političke indoktrinacije. Pokret je izveo važniji ideološki zaokret ulijevo tek sredinom pedesetih godina, dok je sam Ho-Ši-Min, unatoč, svom kratkom političkom stažu u Moskvi, u to vrijeme

bio registrirani agent američkog OSS-a. Francuska je svršetkom II. svjetskog rata ušla u novo razdoblje, razapeta između nastojanja da očuva svoje kolonijalno carstvo i otrežnjujuće činjenice da je zemlja poražena u ratu. Novi ustav je donesen 1946. i njime je uspostavljena Četvrta republika, dok je odnos Pariza s prekomorskim teritorijima, departmanima i kolonijama pravno reguliran kroz Francusku uniju.

Japan je bezuvjetno kapitulirao sredinom kolovoza 1945. a odmah potom na području Indokine gerilci Viet-minha počeli su preuzimati nadzor nad područjem koje je prije držala japanska vojska. No, službeno razoružavanje japanskih vojnih postrojbi sjeverno od sedamnaeste paralele provela je Kuomintang kineska vojska. Ona je sredinom rujna umarširala u sjeverni dio Vijetnama, dok su u južnom dijelu Indokine to učinili Britanci. U gradu Hanoju Ho-Ši-Min je 2. rujna 1945. proglasio Demokratsku Republiku Vijetnam. U trenutku proglašenja nezavisnosti Vijetnam nije bio pod sovjetskim ili kineskim utjecajem. Štoviše, na ceremoniji proglašenja nezavisnosti bila je prisutna američka vojna misija, koja je središnjici u Washingtonu sugerirala priznanje novog vijetnamskog režima. No, zbog nastojanja da u početku Hladnog rata pridobije francusku potporu, Bijela kuća odbija priznati nezavisni Vijetnam i pristaje podržati francusku politiku spram Indokine. Osim Francuske, i druge europske sile bile su zauzete protukolonijalnim ustancima u regiji, i to Velika Britanija u Maleziji, a Nizozemska u Indoneziji. Za razliku od ostalih francuskih kolonija, Indokina je zahvaljujući japanskoj okupaciji imala diskontinuitet francuske vlasti, te je isto tako imala oformljenu političku i gospodarsku elitu.

Početak sukoba

U listopadu 1945. u Indokini je stiglo 35 000 francuskih vojnika pod zapovijedanjem generala Leclerca. Francuzi su uspostavili kontrolu nad južnim dijelom Vijetnama, gdje je živjela većina

Euroljana, a profrancuski Vijetnamci bili najbrojniji, te nad Laosom i Kambodžom, dok na sjeveru Vijetnama nije bilo francuske vojne prisutnosti. U veljači 1946. kineski vođa Čang Kai-šek potpisao je sporazum s Francuskom, kojim je pristao povući kinesku vojsku iz Indokine u zamjenu za određene ustupke na Dalekom istoku. Suočen sa stranim vojskama na vijetnamskom tlu i lišen vanjske političke potpore, Ho-Ši-Min je u ožujku 1946. prihvatio dogovor s francuskom vladom. Temeljem sporazuma Francuska je priznala

Za prijevoz oružja Francuzi su se koristili i mulama

autonomiju Demokratske Republike Vijetnam u sklopu Francuske unije, a Viet-minh je poštovao povratak francuskih vojnih postrojbi na sjever Vijetnama na razdoblje od pet godina.

Kad je skupina boraca Viet-minha zauzela francuski patrolni čamac u sjevernoj luci Haiphong, 23. studenog 1946. za odmazdu su francuski ratni brodovi bombardirali grad i tom je prilikom poginulo više od dvije tisuće ljudi. Ho-Ši-Min je 19. prosinca uputio proglas kojim poziva na borbu protiv kolonijalne vlasti, a Viet-minh je izveo opći napad na francuske postrojbe u Haiphongu. Ipak, Viet-minh nije imao

snage za izravnu konfrontaciju s francuskom vojskom nego se povlači u planinsko područje Tan Trao i ograničava svoje aktivnosti na povremene gerilske napade. Primjenjujući kineska iskustva u gerilskom ratovanju, koje je general Vo Nguyen Giap dodatno razradio i prilagodio prilikama u Indokini, Viet-minh je uspješno parirao tehnički superiornijoj - a u početnoj fazi rata - i brojnijoj francuskoj vojsci. Broj gerilaca je brzo rastao te je do kraja 1946. Viet-minh već imao šezdesetak tisuća naoružanih ljudi. Francuska vojska je u jesen 1947. pokrenula veliku ofenzivu pod nazivom Lea, u kojoj je bilo angažirano četrdesetak tisuća vojnika. Cilj ofenzive bilo je preuzimanje nadzora nad glavnim komunikacijama na sjeveru Vijetnama duž kineske granice, ali operacija je polučila razmjerno malo uspjeha.

Zbog ishoda kineskog građanskog rata i hladnoratovskog prestrukturiranja svijeta, Washington je postao iznimno zainteresiran za to područje. Tako su SAD 1948. Francuskoj u sklopu Marshallova plana dostavile financijsku pomoć u visini 522 milijuna dolara, a od svibnja 1950. Washington je počeo financirati i vojno pomagati francuski vojni angažman u Indokini te je prema nekim procjenama do kraja rata iznio otprilike 80 posto francuskih ratnih troškova. ■

(nastavak u sljedećem broju)

Vojnici unovačeni iz francuskih afričkih kolonija prelaze jednu od negostoljubivih azijskih rijeka

HRVATSKI MEMORIJALNO-DOKUMENTACIJSKI CENTAR DOMOVINSKOG RATA U SURADNJI S HRVATSKIM VOJNIKOM OBJAVLJUJE AUTENTIČNE DOKUMENTE I MEMOARSKO GRADIVO VEZANO UZ DOMOVINSKI RAT

Naoružavanje Srba u Hrvatskoj (I. dio)

Odluka Sabora Republike Hrvatske o proglašenju neovisnosti Republike Hrvatske 25. lipnja 1991. poslužila je vodstvu pobunjenih Srba u Hrvatskoj kao povod da intenziviraju napade na legalna tijela vlasti u Hrvatskoj. Zapravo, odmah nakon spomenute odluke Sabora RH, 26. lipnja 1991. pobunjeni Srbi žestoko su napali policijsku postaju u Glini, a nazočnost postrojbi JNA u Glini, koje su omogućile djelomičnu okupaciju toga hrvatskoga grada, pokazuje da je počela otvorena agresija na Republiku Hrvatsku. Istodobno s oružanim napadom postrojbi pobunjenih Srba na hrvatske policajce u Glini, i ekstremisti na drugim područjima Republike Hrvatske pojačali su zahtjeve za naoružavanjem i napadima na legalna tijela hrvatske vlasti.

Izvjешće ("Informacija") Komande 265. mtbr poslano 27. lipnja 1991. Komandi 32. korpusa OS SFRJ o sastanku s predsjednikom Regionalnog odbora Saveza komunista - Pokret za Jugoslaviju (SKPJ) iz Bjelovara, koji je zatražio naoružanje za planirane akcije na postaje PU Bjelovar na obroncima Bilogore, pokazuje da vodstva pojedinih stranaka nisu htjela prihvatiti rezultate višestranačkih izbora i odluke na demokratski način izabrane hrvatske vlasti. Spomenuto izvješće, koje je potpisao "komandant 265. mtbr pukovnik Rajko Kovačević" svjedoči da su pripadnici spomenute stranke već djelovali na drugim područjima Republike Hrvatske te da su zapovjednici JNA u Hrvatskoj bili spremni razgovarati čak i o realizaciji prijedloga o napadima na hrvatske policajce.

Citat izvora: Dana 27. 06. 1991. godine, kod komandanta brigade je boravio predsjednik regionalnog odbora SK PJ Bjelovar drug Bosanac Ljubomir. U razgovoru sa komandantom brigade u prisustvu još PKMV brigade, drug Bo-

sanac je upoznao komandanta brigade o planiranim aktivnostima koje treba da izvršava SKPJ. Između ostalog izneo je da SKPJ u svim krajevima Hrvatske izvršava svoje zadatke, sem na prostoru Bjelovara.

Da bi izvršio svoje zadatke, jer kako kaže "Više ne mogu da sedim, skrštenih ruku", moli komandu brigade da mu se dodeli 20 komada pušaka. Ima ljude, prisutna je volja, ali ne može sve to realizovati uz lovačko naoružanje. Akcije koje su zaplanirane, odnose se uglavnom na kraće demonstrativne prepeade na postaje MUP Bjelovar a koje su locirane na obroncima Bilogore.

Molimo gore pomenutu komandu da razmotri ovu našu informaciju u cilju njene daljne realizacije. Novi razgovor sa predsjednikom odbora zakazan je za dan 28. 06 1991. godine za 10,00 časova. (Preslika, strojopis, latinica; Vlada Republike Hrvatske)

Podjelu naoružanja Srbima na svom području zahtijevala su i općinska rukovodstva Vojnića i Vrginmosta. O tome svjedoči Izvjешće "Komande 35. partizanske divizije" upućeno 9. srpnja 1991. "Komandi 13. korpusa OS SFRJ" o stanju na području Vojnića i Vrginmosta, gdje su vojni obveznici srpske nacionalnosti i vladajuće strukture u općinama izvršili pritisak na 4. partbr. da im podijeli naoružanje.

Citat izvora: Prateći stanje na teritoriji sa koje se popunjavaju naše jedinice došlo je do izvesnih promena do kojih smo došli ličnim uvidom i kontaktom komande 4. partbr. Na zahtev ove komande komanda 4. partbr dostavila je pismeni izvještaj koji vam prenosimo u originalu i smatramo da je uglavnom objektivan:

U vezi opštih političkih zbivanja, stanje na teritoriji popune i MZ naše jedinice je sledeće:

1. Na teritoriji opštine Vrginmost i Vojnić vojni obveznici su izvršili samoorganizovanje, obukli vojne uniforme i formirali jedinice čekajući izlazak komande na MZ i izvoz MTS.

2. Opštinska rukovodstva Vrginmost i Vojnić zahtjevaju od komande RJ da izvrši izvoz i podelu TMS ljudstvu RJ koje je organizovano u RJ.

3. Komanda brigade je u mirnodopskoj lokaciji garnizona Karlovac i radi normalno svakodnevnih poslova. Pošto sam stalno u kontaktu sa našim rezervnim sastavom i opštinskim rukovodstvima na teritoriji popune koje zahteva da se formiraju RJ i stave u funkciju, molimo da nam odgovorite na sledeće:

a) hoće li pretpostavljena komanda narediti da se mogu izvesti TMS RJ na MZ i formirati RJ.

b) ako pretpostavljena komanda nema za to ovlašćenje, da nas uputi na daljnji postupak i rad u nastaloj situaciji.

c) komanda brigade u mirnodopskom sastavu spremna je da izvršava sva naređenja pretpostavljene komande.

Ova komanda je naredila komandi 4. partbr:

1. da se obezbedi lični kontakt sa starešinama i vojnicima u ovom rejonu.

2. zahtev organa SO, starešina i komande 4. partbr biti će predočen pretpostavljenoj komandi i tražiti njeno mišljenje, odnosno naređenje.

3. komanda 4. partbr do daljnega ostaje na mirnodopskoj lokaciji.

NAPOMENA: 4. partbr popunjava se sa teritorije SO Vrginmost, Vojnić, Glina i Velika Kladuša. Dva bataljona sa teritorije Vrginmost, Vojnić, a jedan bataljon sa teritorije Velika Kladuša. (Izvornik, strojopis, latinica; Ministarstvo obrane RH, Središnji vojni arhiv). ■

*U sledećem broju: Naoružavanje Srba u Hrvatskoj (II. dio - zapadna Slavonija)

HRVATSKA -VUKOVAR

Ova je cesta zatvorena,
cesta Hrvatska-Vukovar.

Cesta boli, tužnih lica.

Htio bih poletjeti, ali nisam ptica.

Moram poći cestom utabanom,

oštećenom bolnom ranom.

Cesta Hrvatska-Vukovar

cesta je života.

Svaka cesta nekamo vodi.

Ovom cestom nitko ne hodi.

Mene zovu crne noći,

zato moram odmah poći.

Ja ću poći cestom Hrvatska-Vukovar

i kleknuti pred hrvatski oltar.

Prepoznat će mene stara Vuka.

Šaptat će i Dunav, svjedok naših muka.

Ivica ORŠOLIĆ - IVA

Županja

Poziv na suradnju

Pozivamo čitatelje zainteresirane za objavljivanje kratkih priča i pjesama domoljubne tematike u Hrvatskom vojniku da nam ih pošalju na adresu:

Ministarstvo obrane, Služba za odnose s javnošću i informiranje, Odjel hrvatskih vojnih glasila (za rubriku Pozdrav domovini), Stančićeva 6, 10 000 Zagreb ili na e-mail: hrvojn@morh.hr

Podi za mnom

O svećenicima Katoličke crkve (i ne samo o njima) postoje različite predrasude. Svatko se osjeća pozvanim nešto reći, bilo da poznaje bit toga poziva ili ne. U zadnje vrijeme, zbog negativnih slučajeva pojedinih svećenika skloni smo generalizirati i staviti sve pod isti nazivnik. Tako ih sve gledamo ili kao emocionalno nezrele osobe ili kao one koji su podložni komotnom životu. Već smo, na žalost, navikli gledati ih kao glavne aktere u nekim seks skandalima ili kao osobe koje su, iz želje za posjedovanjem, sklone na koješta, i na nešto što nije u duhu njihova poziva. Zbog toga se stvara opća slika o ovom pozivu (u pravilu negativna) koja potpuno odudara od onoga što on u sebi jest.

Odlomak Evanđelja za današnju nedjelju daje pravu definiciju ovoga poziva. Isus se nalazi na svom putu u Jeruzalem. Mjesto vlastite pogibije, ali i slave. Na tom putu prate ga njegovi učenici. Jedan se sljedbenik toliko oduševio za Isusa da mu odmah kaže kako bi s njim pošao bilo kamo. Isus mu na to odgovara: "Lisice imaju jazbine, ptice nebeske gnijezda, a Sin čovječji nema gdje bi glavu naslonio." Isusov odgovor pretendentu da postane njegov učenik oslikava bit ovoga poziva. Tko se odluči poći za Isusom, mora biti spreman na to da bude manje zaštićen od lisica i ptica. Mora računati s tim da "nema gdje bi glavu naslonio", odnosno da nema nikakvo jamstvo u životu. Jedina njegova sigurnost jest pripadnost Kristu. Moguće je da se onaj sljedbenik, kad je čuo Isusovo razmišljanje, predomislio i odustao od želje da slijedi Isusa, ali Krist ne daje lažna obećanja, već o nasljedovanju govori iskreno. Tko je na takvo što spreman, taj može biti njegov učenik. Ostalima će biti teško. Ili možda neće predstavljati svećenički poziv na ispravan način, ili ga neće živjeti onako kako je to Krist zamislilo.

Iako je ovaj poziv vrlo zahtjevan i težak i nije za svakoga, ipak Isus ne odustaje od pozivanja. Čak i onda kada čuje odgovore: "Za tobom ću kamo god ti pošao", ali "dopusti da prije odem i pokopam oca" ili "za tobom ću, Gospodine, ali dopusti mi da se prije oprostim sa svojim ukućanima", Isus traži odlučnost. Kao što je on odlučno krenuo u Jeruzalem. Nema više materijalne sigurnosti, nema udobnosti, nema komoditeta, robovanja standardima, navezanosti na obitelj. I samo oni koji su na takvo što spremni mogu slijediti Isusa onako kako je on zamislilo nasljedovanje. Zato i kaže: "Pusti neka mrtvi pokapaju svoje mrtve, a ti idi i naviještaj kraljevstvo Božje."

Možda nam se Isusovi zahtjevi čine nerealnima, previše idealističkima, bajkovitima... No, oni to nisu. Za ostvarenje tako velikoga djela kao što je navještaj kraljevstva Božjega trebaju odlučni i slobodni ljudi. To ne može bilo tko, niti se takvo što može činiti bilo kako.

Jedan od uistinu svijetlih primjera koji je takvo što uspio na najbolji način svakako je sv. Franjo Asiški. I vlastitu obitelj stavio je radi Isusa u drugi plan. Bogatstvo i imovinu na koju je imao pravo vratio je svome ocu te se na gradskom trgu javno i pred svima odrekao i haljine koju mu je otac kupio te obukao prosjačku odjeću, a sve sa željom da odlučno, bezrezervno i slobodno može pripadati jedino Bogu i nasljedovati ga. Njegove riječi, kad se odrekao svega - "Sada konačno mogu reći Oče moj, koji jesi na nebesima" - potvrda su da je takvo nasljedovanje moguće.

Jedino je to prava bit svećeničkoga poziva. Sve ostalo su predrasude. Jasno mi je, dakako, da za predrasude nije kriva samo pogrešno informirana javnost ili tendenciozni mediji. Krivi smo, u prvom redu, mi svećenici Katoličke crkve koji nismo uvijek na toj razini na kakvoj se očekuje da budu oni koji su se, čuvši "podu za mnom", opredijelili za taj poziv. Možda bi ponekad bilo bolje odustati, da se uz taj poziv ne vežu kojekakve afere, ali kako kad Isus kaže: "Nitko tko stavi ruku na plug pa se obazre natrag, nije mene dostojan." Umjesto odustajanja valja se potruditi napraviti odlučan korak poput Franje Asiškoga. Tada će navještati i svjedočenje kraljevstva Božjega biti važnije od bilo čega drugoga. I od vlastitoga užitka, i od vlastite obitelji, i od želje za udobnošću. Evandeoski radikalizam na koji nas Isus poziva ne podržava mlakost i mediokritetstvo.

Žarko RELOTA

BIBLIOTEKA

Thomas L. Friedman

Svijet je ravna ploča - globalizirani svijet u 21. stoljeću
Algoritam, Zagreb, 2010.

Svijet je ipak ravan i jedino oni koji prihvate tu činjenicu imaju izgleda za uspjeh – tvrdi autor ove knjige.

Kako će svijet za dvadeset godina gledati na događaje s kojima se mi sada suočavamo (ili smo se suočili u nedavnoj prošlosti) i koje će od njih izdvojiti kao najznačajnije? Napad na Ameriku 11. rujna 2001. i/ili rat u Iraku? Ili konvergenciju tehnologije i događaja koji su Indiji, Kini i tolikom broju drugih zemalja dopustili da postanu dijelom globalnog lanca opskrbe za proizvodnju i usluge, stvarajući eksploziju blagostanja među srednjom klasom dviju najvećih svjetskih nacija, dajući im time veliku, novu ulogu u uspjehu globalizacije? I je li ovaj svijet, u kojemu moramo trčati mnogo brže nego prije da bismo uopće uspjeli ostati na mjestu, postao premalen i prebrz za ljudska bića?

U ovoj knjizi autor skida za čitatelje veo mistifikacije s vrlog novog svijeta, dopuštajući im da pokušaju sami shvatiti smisao nerijetko divlje globalne slike svijeta što im se odvija pred očima. Neosporivom sposobnošću da protumači kompleksnu vanjsku politiku i ekonomska pitanja, Friedman objašnjava kako se u praskozorje XXI. stoljeća dogodilo poravnavanje svijeta; što ono znači za zemlje, tvrtke, zajednice i pojedince te kako se vlade i društva mogu, i moraju, tome prilagoditi.

Friedman tvrdi da su promjene koje su se dogodile u proteklih nekoliko godina dugotrajne i duboke. Nova globalna platforma je, kaže, učinila svijet ravnim. Bogatstvo će ići onim zemljama, kompanijama i pojedincima koji razumiju tu globalnu platformu, koji su s njom povezani i koji rade na njezinu razvoju.

Priredila Mirela MENGES

FILMOTEKA

Zakon ulice

- američki triler
- redatelj: Antoine Fuqua
- distributer: Blitz film & video
- trajanje: 125 minuta
- glume: Richard Gere (Eddie), Ethan Hawke (Sal), Don Cheadle (Tango)

Zakon ulice je jedinstvena policijska akcijska drama, čija se radnja odvija u bruklinskom getu i najzaposlenijoj policijskoj postaji istočnog New Yorka. Film prati isprepletene priče Eddieja, Sala i Tanga, trojice policajaca osuđenih na propast, koji se nađu na odvojenim stazama nasilja i korupcije dok pokušavaju pobijediti vlastite demone...

Zakon ulice najavljuje se sljedećim parolama: *Ovo je rat! Ovo je Brooklyn!* Ne znam zašto, valjda zbog vrućine, ljeti je mnogo teže gledati krv, nasilje i nesreću. Kao što u ovo ljetno vrijeme na stol mnogo češće dolaze blitva i riba, tako i u kinu obično serviraju probavljiviji raspored nego što je slučaj s ovim filmom. *Zakon ulice* je, iako bolji predstavnik svoga žanra, vrlo teška "hrana". Sudbine posrnulih njujorških policajaca vrte se u začaranom krugu i poručuju nam da je svijet oko nas vrlo ružno, beznadno mjesto. Jedini koji među njima dočeka kraj filma uzdignute glave jest Eddie, čija je životna priča zapravo najbesmislenija, a on najnezadovoljniji sobom i svojim životnim putem. Zanimljivo je što kudim ovaj film, jer riječ je o vrlo dobrom krimiću i - da sam ga vidio tijekom zime, drukčije bih ga doživio. Odličan je u bilo kojem aspektu filmskog izraza: režija, priča, gluma... Osobito zadovoljava Richard Gere, koji godinama glumi neprobavljive likove, pa se *Zakon ulice* može pamtit kao film u kojem je Gere bio odličan. Srećom, svi znamo da se glavna poruka ovog filma: "Ne postoji dobro i loše, nego bolje i lošije!" obično tumači na manje apokaliptičan način.

Leon RIZMAUL

VREMEPLOV

28. lipnja 1914.

Sarajevski atentat

Poslije balkanskih ratova znatno su se zaoštrili odnosi između Srbije, koja je udvostručila svoje područje, i Austro-Ugarske, kojoj su ojačana srpska posezanja

za pokrajinom Bosnom i Hercegovinom dodatno ugrozila strateške interese na Balkanu. Europske velesile udružene u suprotstavljene tabore – Centralne sile i Antantu – u to su vrijeme samo čekale priliku za međusobni oružani obračun. U takvim okolnostima Austro-Ugarska je organizirala velike vojne manevre u Bosni i Hercegovini, zbog kojih je glavni vojni inspektor, austrijski prestolonasljednik Franjo Ferdinand, 28. lipnja 1914. stigao u posjet Sarajevu. Ondje ga je čekala skupina atentatora iz redova "Mlade Bosne", čiji su pripadnici bili jugoslavenski orijentirani. Jedan od njih, Nedeljko Čabrinović, bacio je bombu na Ferdinandov automobil, ali se ona odbila te ranila časnika iz pratnje i nekoliko prolaznika. Prestolonasljednik se nije sklonio, nego je, izazivajući sudbinu, krenuo u posjet ranjenicima u bolnici. Kad se njegov automobil počeo vraćati, jer je vozač pogriješio put, Ferdinand se našao na meti novog atentatora, Gavrila Principa. Taj ga je smrtno ranio hicem iz pištolja, a potom ubio njegovu suprugu, nadvojvotkinju Sofiju. Policijska istraga, a pogotovo dokumenti otkriveni 1919., pokazali su da je atentat organiziran u Beogradu. Glavnu ulogu u pripremama imali su tajno udruženje "Crna ruka" i njezin vođa, pukovnik Dragutin Dimitrijević – Apis, tada šef obavještajne službe srpskog glavnog stožera. Pokazalo se, također, da Franjo Ferdinand nije bio slučajna žrtva srpske osvete. Njegova politika zagovaranja trijalizma Austrije, Ugarske i Hrvatske, oko koje bi se okupile Slovenija i Bosna i Hercegovina, remetile su velikosrpske težnje za tim dijelovima Habsburške Monarhije. Sarajevski atentat imao je poguban učinak na svjetske prilike: kad je Beč navijestio rat Srbiji, suprotstavljene velesile ušle su u sukob, koji će poslije biti prozvan I. općim svjetskim ratom.

25. lipnja 1950. - počeo Korejski rat

27. lipnja 1945. - Staljin postao generalisimus

27. lipnja 1948. - izbio građanski rat u Grčkoj

27. lipnja 1991. - tenk JNA pregazio "osječkog fiću"

28. lipnja 1389. - Kosovska bitka: Turci osvojili Srbiju

29. lipnja 1991. - Hrvatska prestala slati vojnike u JNA

Leon RIZMAUL

Ivan ŠARIĆ

Hrvatsko inženjerijsko antiterorističko vozilo (HIAV)

HIAV je bilo inženjerijsko oklopno vozilo izrađeno na podvozju rovokopača-utovarivača. Namijenjeno je različitim aktivnostima kao što su izviđanje, raščišćavanje zapreka i prijevoz ranjenika, uklanjanje snajperskih gnijezda i slično. Velika prednja dozerska daska služila je za učinkovito raščišćavanje zapreka i izgradnju zaštitnih grudobrana, te omogućavala da stroj služi kao dizalica za podizanje predmeta težine dvije tone na visinu do tri metra.

Uz vozača, u vozilu je bilo još šest sjedećih mjesta ili mjesta za troja nosila. Na kabini je bilo osam otvora koji su služili kao

Izrada: Torpedo, Rijeka

Podvozje: rovokopač-utovarivač GRT 75A

Nadogradnja: 6000 kg. Za nadogradnju su korišteni čelični limovi debljine 6, 10, 12 i 15 mm

Ukupna težina praznog vozila: 9200 kg. Vozilo je moglo voziti 1500-2000 kg dodatnog tereta

Izrada: listopad 1991.

Predano: studeni 1991.

puškarnice, a na krovu su bila tri otvora na kojima su se montirala razna oružja. Na vozilo se mogao montirati zrakoplovni top PAV 20 mm M-55 Hispano-Suiza. Gume su bile prilagođene terenskoj vožnji, punjene specijalnom TYRFIL masom koja ih je činila otpornima na metak.

Vozilom se koristila 131. brigada – Županja tijekom cijelog Domovinskog rata.

35

HRVATSKI VOJNIK

Nakladnik: MINISTARSTVO OBRANE RH
SLUŽBA ZA ODNOS S JAVNOŠĆU I INFORMIRANJE
Odjel hrvatskih vojnih glasila

Glavni urednik: Željko Stipanović (zeljko.stipanovic@morh.hr)

Zamjenica glavnog urednika: Vesna Pintarić (vpintar@morh.hr)

Zamjenik glavnog urednika za internet: Toma Vlašić (toma.vlasic@morh.hr)

Urednici i novinari: Marija Alvir (marija.alvir@morh.hr), Leida Parlov (leida.parlov@morh.hr), Domagoj Vlahović (domagoj_vlahovic@yahoo.com)

Lektorice: Gordana Jelavić, Boženka Bagarić, Milenka Pervan Stipić

Urednik fotografije: Tomislav Brandt

Fotografi: Josip Kopi, Davor Kirin

Grafička redakcija: Zvonimir Frank (urednik), (zvonimir.frank@zg.htnet.hr), Ante Perković, Damir Bebek, Predrag Belušić

Webmaster: Drago Kelemen (dragok@morh.hr)

Prijevod: Jasmina Pešek

Tajnica redakcije: Mila Badrić-Gelo, tel: 3784-937

Marketing i financije: Igor Vitanović, tel: 3786-348; fax: 3784-322

Tisak: Vjesnik d.d., Slavonska avenija 4, Zagreb

Naslov uredništva: MORH, Služba za odnose s javnošću i informiranje, p.p. 252, 10002 Zagreb, Republika Hrvatska

http://www.hrvatski-vojniki.hr, e-mail: hrvojnik@morh.hr

Naklada: 5400 primjeraka

U članstvu Europskog udruženja vojnih novinara (EMPA)

Rukopise, fotografije i ostali materijal ne vraćamo. Copyright HRVATSKI VOJNIK, 2010. Novinarski prilogi objavljeni u Hrvatskom vojniku nisu službeni stav Ministarstva obrane RH.

www.rd.com/all-cartoons.do?cat=119

Kako se približava razdoblje godišnjih odmora, u ovoj rubrici nam se opet može pružiti laganija tema. Stranica www.rd.com/all-cartoons.do?cat=1197 odvest će vas prema galeriji **humorističnih karikatura** s vojničkom tematikom. Da biste neke od njih shvatili, potrebno je znati engleski, no većina će vas nasmijati i bez toga. Inače, riječ je o podstranici glasovitoga obiteljskog časopisa Reader's Digest. Pa, kad se već bavite karikaturama, svratite i na **homepage www.rd.com**. Otvorit će vam niz laganih i pitkih sadržaja!

D. VLAHOVIĆ

HRVATSKI NATO VOJNIK

Vrhunski opremljen, odlično obučeni hrvatski vojnici spremni su za sve izazove modernog doba. U procesu opremanja koriste se isključivo proizvodi vrhunske kvalitete s izrazitom dominacijom hrvatskih proizvođača.

OSRH

Naočale s balističkom zaštitom ESS

Naprtnjača Kroko M115 sa spremnikom za vodu 3 lit Camelbak

Marama pustinjska Shemag

Kaciga s balističkom zaštitom Šestan Busch, Hrvatska

Radioveza s Laringofonom „U“

Prsluk zaštitni borbeni s balističkim pločama Kroko M120 ThermoTex i Outlast unutarnje strane: bolja prozračnost i regulacija topline Protuklizne gume za kundak Džepovi za spremnike streljiva, masku, ručne bombe, bacač granata i opremu mogu se modularno prilagoditi za svaku zadaću. Balistička zaštita tijela, sa svih strana

Odora s digitalnim uzorkom Hrvatske u pustinjskoj boji. Izvrsna maskirna prikrivnost, moderni materijali, tretirano za nevidljivost u infracrvenom okruženju. *OSRH - vodeni žig na digitalnoj šari za zaštitu hrvatske odore*

Rukavice taktičke ljetne i negorive Kroko RES29

Jurišna puška G36

Zeleni laser s lampom za naoružanje Beamshot

Set za prvu pomoć

Zaštitna maska za lice

Opasač s produžetkom futrole na nogu i futrolom za samokres Kroko M116

Samokres HS 2000, HS Produkt, Hrvatska

Donje rublje: Galeb, za tople uvjete: Underarmour, osigurava transport vlage od površine kože i kompresijom i zaštitom od UV zračenja. Donje rublje za hladne uvjete: Outlast, regulacija topline ovisno o temperaturi okoliša, hladi odnosno grije tijelo korisnika

Štitnici za koljena Kroko

Nož borbeni Extrema Ratio

Set za preživljavanje Kroko: Ručni alat Leatherman; Lampa baterijska SureFire, limerika sa sitnom opremom za preživljavanje BCB; Uređaj protiv komaraca TK1 Hrvatska; Spremnik za vodu 1,5 lit Camelbak; Kemijske svjetiljke-štipci; Prva pomoć mali komplet Lola Ribar

Čizme vojničke: Inkop, Sloga, Borovo, Jelen, Geox, Hrvatska Čarape: Jadran, Hrvatska

Ostala oprema: Potkapa negoriva; Karabiner Petzl, Šator za jednu osobu Kroko, Hrvatska; Signalno Ogledalo, GPS Uređaj; Uređaj za noćno izviđanje i u razvoju „Future Soldier Program Hrvatska“

Nadjakna, podjakna i hlače u maskirnoj šari od trošnog laminata s parapropusnom i vodoodbojnom membranom

Lider u razvoju, proizvodnji i distribuciji vojno policijske opreme:

KROKO INTERNATIONAL d.o.o.

Posl. Centar Vukovarska 269D, Zagreb, Hrvatska, Tel: 01/ 3772 777, www.kroko.hr